

Template for programmes supported from the ERDF (Investment for Jobs and growth goal), ESF+, the JTF, the Cohesion Fund and the EMFF – Article 16(3)

CCI	
Title in EN	South Muntenia Regional Operational Program
Title in national language(s)	Programul Operațional Regional Sud Muntenia
Version	Draft v.3 – 29.05.2020
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	
Eligible until	
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (art. 19.5)	Yes/No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFF)	
Fund concerned	ERDF
	Cohesion Fund
	ESF+
	JTF
	EMFF

* Numbers in square brackets refer to number of characters.”

1. Programme strategy: main development challenges and policy responses

Reference: Article 17(3)(a)(i)-(vii) and 17(3)(b) CPR

Programul Operațional Regional (POR) al Regiunii Sud-Muntenia pentru perioada 2021 - 2027 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile privind dezvoltarea acestora din Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2014-2020 și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii (RIS3) 2014 - 2020 implementate prin POR 2014 - 2020 și alte programe naționale și europene. Această abordare are la bază recomandările *Raportului de Sinteză POR 2014-2020*, conform cărora pe termen lung obiectivul global al politicii de dezvoltare regională va putea fi atins dacă se urmăresc în continuare prioritățile de dezvoltare din perioada 2014-2020, cu anumite ajustări ce țin de sistemul de implementare, în special.

Procesul de fundamentare și elaborare al POR se bazează pe luarea în considerare a următoarelor aspecte specifice și importante ale regiunii:

- Cu toate progresele și creșterii economice înregistrate în perioada 2014 – 2018, regiunea Sud Muntenia rămâne încă o regiune care se încadrează în categoria regiunilor cele mai puțin dezvoltate, în concordanță cu clasificarea Uniunii Europene, având un PIB situat la 24,60% din media UE 28. În acest context, regiunea necesită continuarea unei game largi de intervenții specifice obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică;
- Sud Muntenia este a doua regiune la nivel național din punct de vedere al populației (peste 3,2 mil. locuitori) și treia din punct de vedere teritorial, reprezentând 14,5% din suprafața României. Relieful regiunii este caracterizat printr-un grad mare de varietate, cu impact important asupra dezvoltării economice și sociale a regiunii.
- O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio - economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov. Aflate în zona de dominație a municipiului București, orașele din regiunea Sud Muntenia sunt **puternic polarizate economic și social de către acesta, structura sistemului de așezări fiind una dezechilibrată**. Un procent semnificativ al populației trăiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate de o dezvoltare modestă și care necesită intervenții menite să susțină dezvoltarea și diversificarea economică;
- Regiunea se confruntă cu o **accentuare a disparităților de dezvoltare între partea de nord și sud a regiunii, precum și dintre București și regiune**. Astfel, partea de nord (formată din județele Argeș, Prahova și Dâmbovița) este puternic industrializată (în special industriile constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună cca 70% din PIB-ul regional. Restul celor patru județe (Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița) au o contribuție mult mai scăzută la formarea PIB-ului regional (cca 30%), iar economiile sunt specializate în agricultură, domeniu care presupune forță de muncă mai puțin calificată și cu o intensitate scăzută a tehnologiei. Regiunea Sud Muntenia este puternic specializată în domeniul agriculturii, fiind clasată pe locul 3 în topul primelor 10 regiuni europene din acest domeniu. Astfel, în 2017, un procent de 20,4% din valoarea adăugată brută a regiunii a provenit din agricultură, conform datelor Eurostat;
- Regiunea se confruntă cu o **tendență tot mai accentuată de îmbătrânire a populației**, care conduce la un deficit de forță de muncă și pune o presiune ridicată asupra sistemelor de sănătate și asistență socială.

Viziunea strategică și axele prioritare ale programului

Viziunea strategică a POR Regiunea Sud-Muntenia 2021-2027 are la bază provocările de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele locale, regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică.

POR SM 2021 – 2027 și-a stabilit drept obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia, care să conducă la îmbunătățirea calității vieții

comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

În acest context, evidențiat de analiza pe scurt a principalelor disparități economice și teritoriale ale regiunii Sud Muntenia și a provocărilor de dezvoltare cu care se confruntă, au fost identificate 7 axe prioritare, ce corespund celor 5 obiective de politică stabilite de Comisia Europeană ca fiind prioritare pentru perioada de programare 2021 – 2027.

Obiective strategice sectoriale

Viziunea strategică a POR 2021 – 2027 are la bază ideea conform căreia regiunea trebuie să își valorifice inteligent și în mod durabil potențialul economic pentru a se dezvolta și de a putea răspunde la principalele schimbări economice, sociale și de mediu.

Astfel, creșterea economică și socială a regiunii trebuie să se bazeze pe experiența și cunoștințele de la nivel local și regional, pe înțelegerea corectă a nevoilor și priorităților locale, ce depind de capacitatea și resursele județelor componente, în acord cu potențialul economic și prevederile principalelor documente programatice regionale - PDR și RIS3.

În acest sens, pornind de la lecțiile învățate în perioada 2014 – 2020, investițiile pentru dezvoltarea regională sustenabilă vor fi centrate pe soluționarea următoarelor provocări de dezvoltare, identificate la nivel regional.

- **Provocarea identificată** - *Capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale, cu efecte directe asupra competitivității regiunii Sud Muntenia*

Obiectivul strategic 1 - *Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial*

Regiunea Sud Muntenia, la fel ca toate regiunile în afară de București Ilfov, aceasta se încadrează în categoria regiunilor cu performanțe modeste de inovare, potrivit Taboului de Bord Regional de Inovare 2019. În acest sens, deși Sud Muntenia este a doua regiune la nivel național (după București Ilfov), care contribuie la nivelul cheltuielilor de cercetare dezvoltare, performanțele înregistrate sunt scăzute, cu un indice regional al inovării la nivel european de 18,4 și ocupând locul 237 în clasamentul regiunilor inovatoare din Europa.

Astfel, sprijinul regional pentru CD este sub media națională (0,4% din PIB în 2018, cu disparități puternice în plan teritorial, între partea de nord și cea de sud a regiunii). În ceea ce privește infrastructura de cercetare regională, aceasta este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în principal în sectorul public (universități și institute de cercetare) și deținând o pondere de 3% din totalul infrastructurii la nivel național și o pondere de 4% în totalul ponderii de echipamente la nivel național, ceea ce plasează regiunea pe locul 7 la nivel național (SNCISI 2021-2027).

În regiune, numărul entităților de transfer tehnologic acreditate s-a redus drastic în perioada 2014 - 2018, iar gama de servicii furnizate de acestea este limitată, cu toate că în perioada POR 2014 - 2020 prin axa 1 a sprijinit dezvoltarea acestor entități și a serviciilor furnizate de acestea. De altfel, la nivel

de regiune s-a înregistrat în perioada 2012 - 2016 o scădere cu 75% a firmelor inovatoare, Sud Muntenia plasându-se pe locul 7 la nivel național.

În ceea ce privește activitatea clusterelor, evidențele Ministerului Economiei evidențiază faptul că în Sud Muntenia funcționează doar 4 cluster ce activează în domeniile industriei auto (cluster al furnizorilor de componente pentru Renault-Dacia, SPRINT), al lemnului și al agriculturii ecologice.

Analiza economică realizată în cadrul RIS3 a validat șase sectoare relevante pentru Sud Muntenia: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară, bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie.

La acest moment, ecosistemul regional de inovare se află într-un stadiu incipient de dezvoltare, experiența regională în domeniul specializării inteligente se bazează în mare parte pe implementarea POR 2014 - 2020, pentru care procesul necesar de construcție instituțională și dezvoltare a capacității beneficiarilor a consumat foarte mult timp și încă se mai lucrează la dezvoltarea premiselor necesare unor investiții de impact (așa cum se urmărește prin regulamentele europene aferente).

Factor important de creștere economică, digitalizarea întreprinderilor rămâne o provocare importantă și la nivelul regiunii, ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE. Deși s-a înregistrat o ușoară îmbunătățire a utilizării serviciilor de cloud, de la 6 % în 2017 la 7 % în 2018, România rămâne cu mult sub media UE de 18 %. Doar 8 % din totalul IMM-urilor fac vânzări online (față de media UE de 17 %), în timp ce 2 % dintre acestea efectuează vânzări online transfrontaliere (comparativ cu media UE de 8 %). O altă provocare semnificativă pentru competitivitatea digitală a României și a regiunii se referă la competențele digitale ale capitalul uman, indicator la care România se situează pe tot pe locul 27 în rândul țărilor UE.

În plus, competitivitatea regiunii este influențată de puternicele disparități inter și intraregionale cu privire la numărul și densitatea încă scăzute ale firmelor din regiune și gradul diferit de diversificare al activității economice în profil teritorial. Astfel, în 2017, în Sud Muntenia, existau 60.276 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând astfel regiunea, pentru al șaselea an consecutiv, pe locul 5 la nivel național, pondere suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Structura economiei regionale este formată în mare măsură (88%) din microîntreprinderi și mai toate tipurile de firme întâmpină probleme legate de supraviețuirea pe piață în primii 5 ani de la înființare dar și pentru a se dezvolta și scala. Structurile de sprijinire a antreprenoriatului sunt slab dezvoltate, pe teritoriul regiunii existând un singur incubator de afaceri, ce oferă o gamă limitată de servicii.

Pentru soluționarea strategică a acestor provocări, axa prioritară 1 își va concentra intervențiile în domeniile de specializare inteligentă prin susținerea capacității de CDI a firmelor, a transferului tehnologic și adoptarea tehnologiilor avansate, continuarea sprijinirii ecosistemului antreprenorial de inovare (ce vizează inclusiv clusterelor), a procesului de specializare inteligentă și a proiectelor de inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în întreprinderi, precum și stimularea participării și afilierii mediului de afaceri și a celui de cercetare la/în diferitele rețele, platforme și programe de cercetare europene. Totodată se va acorda atenție și sprijinirii dezvoltării competențelor actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială, pentru asigurarea

continuității eforturilor regionale de construire a unui ecosistem matur de inovare.

Acțiunile din cadrul axei 1 se vor îndrepta și către investiții pentru transformarea digitală a întreprinderilor, adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale ce conduc la inovarea modelului de afaceri. Mai mult, prin sprijinul acordat dezvoltării Hub-urilor Digitale Inovative în regiune, se vor putea dezvolta corespunzător și gama de servicii necesare adoptării digitalizării de către firmele din regiune. Investițiile în digitalizare se vor adresa totodată și mediului universitar, ce este esențial în formarea competențelor digitale ale viitorilor angajați și cercetători.

Investițiile din cadrul acestei axe vor viza și impulsionează creșterii IMM-urilor, ce constituie principalul motor de dezvoltare economică. Investițiile se vor concentra pe modernizarea tehnologică a IMM-urilor, adoptarea noilor tehnologii, dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a gamei de servicii furnizate, sprijinirea dezvoltării și implementării de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare. Se va acorda sprijin pentru inovare în economia circulară, cu atât mai mult cu cât bioeconomia și tranziția către o economie circulară reprezintă unul din sectoarele de specializare inteligentă a regiunii Sud Muntenia.

Se vor finanța cu prioritate proiectele identificate în atelierele de descoperire antreprenorială și avizate de Consorțiului Regional de Inovare, prin apeluri competitive. Totodată, vor fi punctate suplimentar proiectele pregătite cu ajutorul POAT 2014-2020.

- **Provocarea identificată** - *Progrese reduse în adoptarea digitalizării de către administrația publică*

Obiectivul strategic 2 - *Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice*

“Raportul de Țară al Comisiei Europene privind Indicele Economiei și Societății Digitale” (DESI) 2019 evidențiază faptul că în ceea ce privește gradul de competitivitate digitală, România se situează pe locul 27 din cele 28 de state membre UE. În ceea ce privește serviciile publice digitale, situația s-a înrăutățit, România ajungând pe ultimul loc în clasamentul UE. Cu toate acestea, în ceea ce privește anumiți indicatori, țara performează satisfăcător. Există un nivel ridicat de interacțiune online între autoritățile publice și cetățeni, întrucât România se situează pe locul șapte în ceea ce privește utilizatorii de e-guvernare, care reprezintă 82% dintre utilizatorii de internet, față de media UE de 64 %.

În Sud Muntenia, nivelul de dezvoltare al serviciilor publice digitale oferite de orașe este unul încă redus, deși din cele 48 orașe, 75% sunt înrolate în platforma ghișeul.ro și permit plata anumitor taxe și impozite locale. În afară de acest serviciu, doar reședințele de județ și câteva orașe precum Sinaia și Mioveni oferă o varietate mai mare de servicii publice digitale. Interacțiunea online cu cetățenii este posibilă atât pe site-urile primăriilor de orașe, dar și a unui număr de 44 de comune prin intermediul aplicației Regista.ro, însă trebuie menționat că procesele de lucru din cadrul administrației publice locale sunt parțial sau deloc digitalizate. O altă provocare este și lipsa bazelor de date geospațiale (în special pentru cadastrare).

Prin intermediul axei prioritare 2, operațiunile se vor concentra pe intervenții de tip smart-city (siguranță publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, sisteme GIS,

etc.) aplicabile în zone funcționale urbane. Totodată, acestea vor sprijini digitalizarea serviciilor publice la nivel local, precum și securitate cibernetică, interoperabilitatea pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local.

- **Provocarea identificată** – *Creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor de energie mari în clădiri, a sistemelor de încălzire bazate pe combustibili fosili, a sistemelor de transport poluante ce determină o mobilitate limitată, precum și numărul mare de areale urbane degradate*

Obiectivul strategic 3 – *Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane*

Conform analizei socio-economice din cadrul PDR Sud Muntenia 2021-2027, fondul locativ la nivel regional era la sfârșitul anului 2018, de 542.431 de locuințe situate în mediul urban, în creștere cu 1,78%, față de sfârșitul anului 2011. Din acestea, peste 95% dintre locuințele din mediul urban sunt amplasate în condominii (blocuri de locuințe), ce au fost construite în perioada 1960-1990. Multe dintre aceste clădiri au fațadele nereabilite, iar 19,1% din locuințele din orașele regiunii au o vechime de peste 50 de ani. În plus acestea sunt construite din materiale ineficiente energetic, ceea ce face necesară realizarea de investiții în aceste clădiri, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie.

Totodată, consumul de energie pentru spațiile ocupate de administrația publică, clădirile educaționale și cele comerciale reprezintă aproximativ 75% din consumul nerezidențial de energie. Prin POR 2007-2013 și POR 2014-2020 au fost finalizate 8 proiecte prin care s-au reabilitat 1081 de gospodării și vor fi reabilite până în 2023, un număr de 40 clădiri publice.

Pentru 2021 – 2027 sunt vizate măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile rezidențiale și clădirile publice, de consolidare în funcție de riscurile identificate și utilizarea surselor alternative de energie.

În perioada analizată, numărul localităților în care se distribuia energie termică a scăzut continuu, de la 15 localități în anul 2011 la 11 localități în 2017, acest fapt fiind datorat numărului mare al locuitorilor care optează pentru instalații proprii (pe gaze naturale sau lemn), de energie termică. Ponderea localităților din regiune în care se distribuie energie termică a ajuns, în anul 2017, la 2,12%, mai mică cu 0,55% decât ponderea națională.

Investițiile propuse în domeniul sistemelor centralizate de încălzire vor viza, prioritar, conformarea cu cerințele privind calitatea aerului (prin utilizarea unor combustibili alternativi), fiind totodată abordate și probleme de eficiență energetică, precum și introducerea de noi tehnologii.

Totodată, multe orașe din regiune se confruntă cu o serie de probleme, cu privire la existența unor terenuri/suprafețe degradate, vacante sau neutilizate, care afectează mediul urban și implicit, calitatea vieții populației. Conform PDR Sud Muntenia, peste 41% din siturile potențial contaminate și 8% din siturile contaminate din România sunt localizate în Sud Muntenia. În acest sens, măsurile de regenerare urbană din cadrul acestei axe vor duce la creșterea calității vieții populației și se referă la renovarea/reabilitarea zonelor rezidențiale vechi, a celor istorice, zonelor verzi, a spațiilor pietonale și crearea de zone de agrement.

Situația spațiilor verzi urbane din România este mult sub nivelul standardelor europene (26 mp/locuitor) și a normei Organizației Mondiale a Sănătății (50 mp/locuitor), media națională fiind de doar 18 mp/locuitor, din cauza diminuării suprafeței acestora în ultimii 15 ani. În Sud Muntenia, doar orașele din județul Ialomița se încadrează în cerința impusă de UE, cu 46,3 mp de spațiu verde /locuitor.

Pe de altă parte, așa cum indică Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, calitatea aerului în aglomerările urbane reprezintă o mare preocupare pentru autorități, având în vedere riscul crescut al mortalității cauzate de afecțiuni respiratorii și cardiovasculare. În România, din cauza expunerii la particule fine de materie se pierdeau aproximativ 1,8 ani de viață la 1 000 de locuitori în 2016, România înregistrând a patra cea mai ridicată valoare din UE, conform Raportului de țară 2020.

Analiza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă și a PDR ilustrează faptul că mobilitatea urbană este limitată, iar sistemele de transport public sunt încă generatoare de emisii de gaze cu efect de seră. Astfel, problemele comune evidențiate de majoritatea orașelor din regiune sunt lipsa benzilor dedicate, a semaforizării cu prioritate și amenajarea deficitară a stațiilor de autobuz, o infrastructură foarte slab dezvoltată pentru mijloacele de transport ecologic, o conectivitate scăzută sau chiar inexistentă.

Analiza socio-economică din cadrul PDR 2021-2027 arată că transportul public din regiune se confruntă cu scăderea flotei destinate transportului de persoane și cu un număr mic de mijloace de transport public ecologic. Astfel, la nivel anulului 2017, infrastructura de transport public asigurată de tramvaie și troleibuze se regăsea doar în orașul Ploiești, având în dotare 33 tramvaie și 42 troleibuze, numărul troleibuzelor fiind în scădere cu 14% față de 2011. De asemenea, lungimea liniei simple pentru tramvaie și troleibuze a scăzut cu 15% și respectiv 9% față de anul 2011. Mai mult, transportul public asigurat de microbuze și autobuze înregistra scăderi în majoritatea județelor comparativ cu anul 2011, cele mai mari scăderi fiind înregistrate în orașele Alexandria (35%) și Călărași (56%).

În acest context, este nevoie de investiții pentru promovarea mobilității, dotarea cu mijloace de transport ecologice și stimularea intermodalității diverselor sisteme de transport public.

- **Provocarea identificată** – Conectivitatea rutieră scăzută a regiunii la rețeaua TEN-T

Obiectiv strategic 4 – Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene

Raportul de Țară 2020 evidențiază faptul că infrastructura de transport rutier a României este slab dezvoltată și subdimensionată, având o conectivitate scăzută la rețeaua TEN-T și nereușind să facă față cerințelor unei economii în plină dezvoltare. În plus, România înregistrează unul dintre cele mai slabe rezultate în materie de siguranță rutieră din UE, numărul deceselor raportat la un milion de locuitori în 2018 înregistrat în România fiind de două ori mai mare decât media UE.

La nivel regional, analiza socio-economică a PDR 2021 – 2027 arată faptul că starea tehnică a rețelei de drumuri publice este în general nesatisfăcătoare, 41% de km din totalul rețelei de drumuri fiind modernizați. De asemenea, din totalul lungimii de drumuri județene și comunale 25% sunt modernizate și 40% sunt acoperite cu îmbrăcămînți ușoare. La nivel de județ, cele mai mici ponderi

ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizate au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmate de județele Prahova (13,47%) și Călărași (15,62%). Mai mult, în ceea ce privește densitatea drumurilor, ca indicator de măsurare a accesibilității zonelor, județele din sudul regiunii au o accesibilitate mai redusă, cele mai mici valori ale densității drumurilor regăsindu-se în județele Călărași și Ialomița.

În ceea ce privește siguranța rutieră, în 2017 pe drumurile regiunii s-a înregistrat un număr mare de decese din cauza accidentelor rutiere, clasând regiunea pe locul 2 la nivel național. Totodată, analiza socio-economică a PDR 2021 – 2027 a identificat existența unor zone compacte din interiorul regiunii care nu au conectivitate directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T.

În perioadele anterioare de programare autoritățile județene au făcut investiții pentru reabilitarea sau modernizarea drumurilor județene din fonduri proprii, fonduri naționale prin programe guvernamentale (PNDL 1, și PNDL 2), respectiv fonduri europene (POR 2007 – 2013, prin care s-au reabilitat 327 de kilometri respectiv prin POR 2014-2020, prin care se vor moderniza peste 462 de kilometri).

Investițiile propuse vor viza dezvoltarea conectivității la rețeaua de bază CORE TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de transport județean și soluții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului, care vor crea avantaje pentru creșterea economică regională, a gradului de mobilitate a mărfurilor și persoanelor și vor ajuta la reducerea timpului de deplasare.

- **Provocarea identificată** – *Infrastructura educațională subdimensionată și degradată, ce afectează negativ accesul la educație și incluziune socială*

Obiectiv strategic 5 – *Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale*

În România, accesul la educație se menține inegal, dat fiind că Rapoartele CE relevă faptul că **investițiile în educație** sunt de 2,8 % din PIB, față de media UE de 4,6%, situând România pe ultimul loc la acest capitol.

În Sud Muntenia, în perioada 2011 – 2018, numărul unităților școlare din regiune a scăzut cu 40, din cauza închiderii unor școli, ceea ce a impus relocarea elevilor la unități școlare aflate la distanțe mai mari față de domiciliu. În 2018, numărul total de unități școlare din Regiunea Sud Muntenia a fost de 1.016 (din care 45,38% erau localizate în mediul urban și 54,62% în mediul rural). De asemenea, un număr mare de unități de învățământ din mediul rural al județelor mai puțin dezvoltate ale regiunii (Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman) necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice, IT și materiale specifice pentru documentare. Totodată, sistemul educațional regional se confruntă cu fenomenul de supraaglomerare (în proporție de peste 60% în județele Călărași și Giurgiu) și între 20-40% în Prahova și Teleorman.

În ceea ce privește educația timpurie, participarea copiilor preșcolari la o educație și îngrijire de calitate se situează sub media UE, inclusiv din cauza infrastructurii insuficiente. Astfel, în 2018, doar 16% din copii cu vârsta sub 3 ani, erau înscriși la creșă, adică aproximativ jumătate din media UE. Acest lucru are implicații asupra participării femeilor pe piața forței de muncă, precum și asupra

dobândirii timpurii de competențe. De asemenea, rata de participare în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 4 ani și vârsta de școlarizare obligatorie a fost de 89,2 % în 2018, sub media UE (95,4 %), principalele provocări fiind legate de accesul și calitatea la serviciile educaționale. În 2018, rata persoanelor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare (grupa de vârstă 18-24 de ani) a fost de 16,4 %, rămânând una dintre cele mai ridicate din UE (media UE - 10,6 %).

În ceea ce privește **învățământul terțiar**, regiunea Sud Muntenia a ocupat în anul 2017 ultimul loc în ceea ce privește ponderea absolvenților de studii superioare (9,9%), situându-se mult sub media națională (26,3%). Acest nivel este considerabil mai mic decât media UE de 40,7 % și mai mic decât obiectivul național al României de 26,7 % din cadrul Strategiei Europa 2020.

Evaluările de impact ale POR 2014 - 2020 privind infrastructura educațională subliniază importanța continuării investițiilor ținând cont de Strategia Națională privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017 - 2023.

În perioadele anterioare, prin POR au fost reabilitate 185 unități școlare, din care 20 de creșe și grădinițe, 124 de școli primare și gimnaziale, 34 de licee și 2 universități, de care au beneficiat un număr de peste 75.000 de elevi și studenți.

- **Provocarea identificată** - *Valorificarea scăzută a potențialului turistic diversificat și a patrimoniului cultural valoros al regiunii*

Obiectiv strategic 6 - *Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural*

Conform Strategiei Naționale a României pentru Dezvoltarea Turismului 2019-2030, regiunea deține avantaje competitive pe următoarele tipuri de turism și destinații: Natură și aventură, Sporturi de iarnă și schi, Sănătate și wellness (balnear), Cultură și istorie.

Turismul natural și de aventură, precum și cel de sporturi de iarnă și schi se practică în zona montană a regiunii (Valea Prahovei, al doilea mare centru turistic de interes al României, după capitala țării), cea mai cunoscută și vizitată destinație de turism montan și de weekend din România datorită apropierii de București și drept urmare a domeniilor schiabile deja existente de la Sinaia, Bușteni și Azuga.

Turismul balnear se practică în județele Dâmbovița (stațiunea Pucioasa este recunoscută pentru beneficiile aduse în afecțiunile reumatismale, inflamatorii, degenerative, articulare), Ialomița (stațiunea Amara, faimoasă pentru nămolul sapropelic, benefic în afecțiunile reumatismale) și Prahova (stațiunea și salina Slănic Prahova). Acest tip de turism nu beneficiază de mari investiții în infrastructură și de o cerere foarte mare pe piața turistică, fiind la momentul actual finanțat de stat prin biletele de tratament destinate pensionarilor și voucherele de vacanță. Totodată, Master Planul Național de Turism Balnear evidențiază faptul că infrastructura urbană din numeroase stațiuni balneare este într-o stare de degradare avansată. Mai mult, turismul balnear este incorect perceput ca adresându-se exclusiv persoanelor cu probleme de sănătate. Astfel, există încă anumite zone ce dețin izvoare termale și minerale din regiune ce rămân neexploatate insuficient valorificate deși sectorul balnear este considerat la nivel mondial ca fiind unul dintre domeniile cu cel mai ridicat potențial, atât din perspectiva exploatării resurselor, cât și a tendințelor favorizante manifestate privind turismul de „wellness”. Este evidentă deci necesitatea realizării de investiții semnificative pentru a se face tranziția acestui tip de turism la turismul de tip wellness și spa, generator de venituri

importante la nivel internațional.

În ceea ce privește patrimoniul cultural, conform Strategiei Naționale pentru Cultură și Patrimoniu 2016-2022 acesta este amenințat de efectele combinate ale schimbărilor climatice, ale altor schimbări de mediu, ale intervenției umane, precum și de riscuri legate de securitate. Pe teritoriul regiunii există 4.778 de obiective construite, parte a patrimoniului național și 2.758 de lăcașuri de cult, dintre care 79 de biserici de lemn, regiunea situându-se pe locul 3 la nivel național din punct de vedere al distribuției muzeelor și colecțiilor publice (15,45%). În ceea ce privește localizarea obiectivelor de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra Situației Monumentelor Istorice, realizat de Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istorice (2019), există un număr de 3030 monumente istorice, din care 1208 monumente istorice de clasa A și B sunt situate în mediul urban și 1822 în rural.

Cu toate acestea, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative în ultimii ani pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic a acestora, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare.

Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza investițiilor scăzute în infrastructură și a degradării acesteia.

În perioada 2007- 2013 au fost reabilite 9 infrastructuri turistice, ce au fost vizitate de peste 120 000 de turiști, iar în 2014 - 2020 au fost depuse 12 proiecte.

Totdată, în perioada 2007 - 2013 au fost reabilite 13 obiective de patrimoniu, iar în perioada 2014 - 2020 au fost depuse 50 de proiecte.

- **Provocarea identificată - Întărirea capacității administrative la nivelul AMPOR și beneficiari**

Obiectiv strategic 7 - Dezvoltarea capacității administrative a AMPOR

Personalul ADR/ AM POR SM are o experiență bogată, mulți dintre angajați lucrând în domeniul fondurilor europene din perioada de dinaintea aderării României la UE. Aceste resurse umane cu adevărat vitale sunt apreciate de firmele de consultanță din sectorul privat, unde, de cele mai multe ori, se oferă salarii mai mari și condiții de muncă mult mai bune, fără a exista presiunea și verificarea detaliată asociate poziției din cadrul ADR SM / AM POR dar și de sectorul public unde, de asemenea se oferă anumite avantaje financiare, ca urmare a modificărilor apărute în domeniul salarizării funcționarilor publici. Astfel, dacă nu sunt alocate suficiente fonduri pentru buna desfășurare și gestionarea programului, există riscul pierderii personalului cu experiență, șansele de reușită pentru implementarea cu succes a POR 2021-2027 reducându-se.

În vederea asigurării condițiilor necesare pentru implementarea Programului Operațional Regional în vederea utilizării eficiente a fondurilor alocate acestui program, este necesar ca Autoritatea de Management și Organismele Intermediare să fie sprijinite prin intermediul asistenței tehnice.

Mecanismul de implementare al POR SM

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari, cu scopul de a crește leadership-ul în implementarea fondurilor europene la nivel regional, pentru a surprinde cât mai fidel nevoile de dezvoltare ale regiunii. În acest sens, la nivelul regiunii Sud Muntenia, Agenția pentru Dezvoltare Regională, constituită în baza legii 315/2004, actual Organism Intermediar pentru POR 2014 – 2020 va îndeplini funcția de Autoritate de Management pentru POR 2021 – 2027, sub coordonarea operațională a Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, conform legislației în vigoare.

În ceea ce privește funcția contabilă, aceasta va fi îndeplinită în continuare de Autoritatea de Certificare și Plată (ACP), structură din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, iar funcția de audit va fi îndeplinită de Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, conform prevederilor proiectului de Regulament Comun.

Pornind de la prevederile HG 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare cu completările ulterioare, sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din:

1. **Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CpDR) Sud Muntenia** cu rol de asumare și decizie, care conform Art. 7 din legea 315/2004, analizează și aprobă strategia și programele de dezvoltare regională, având competența de a asuma în numele regiunii aceste programe și de a verifica și analiza implementarea lor. CpDR are 28 de membrii, reprezentanți ai administrației locale din fiecare județ al regiunii și va aproba POR SM.
2. **Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia** care, conform legii, este un organism non-guvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care va îndeplini, în perioada 2021-2027, rolul de Autoritate de Management pentru POR.
3. **Comitetul Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) SM**, organism consultativ care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial, și care participă la elaborarea și avizarea PDR SM - document care fundamentează POR SM 2021-2027.
4. **Comitetul Regional de Inovare (CRI) SM**, organism partenerial consultativ, care reunește și implică în procesul de planificare a RIS3 principalii actori cheie din regiune, membri ai Qvadruplu Helix și care emit un punct de vedere științific cu privire la RIS 3 și la portofoliul de proiecte aferent acesteia. Structura instituțională de guvernare a RIS3 și SNCDI 2021-2027 este condiție favorizantă care trebuie menținută pe întreg ciclul de programare 2021-2027. Acest lucru face ca problema consolidării sustenabilității sistemului instituțional regional de inovare să devină o preocupare principală în etapa imediat următoare.
5. **Comitetul Regional de Monitorizare a POR (CM POR) SM**, structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic și care va analiza implementarea POR în regiunea SM și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia. Partenerii naționali și regionali vor juca un rol important în pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea programului operațional, inclusiv prin participarea la CM.

Acest cadru partenerial asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune în

procesul de elaborare, implementare și control al POR, în baza unei colaborări de mai bine de 20 de ani, asigurând echilibrul structurilor locale și regionale în gestionarea fondurilor europene. Astfel, sistemul decizional se bazează pe un sistem de reguli și proceduri și nu pe decizii administrative, cu caracter subiectiv.

Lecții învățate

Regiunea SM a beneficiat de investiții cu finanțare europeană timp două perioade de programare, prin programele operaționale regionale gestionate la nivel central și implementate cu sprijinul ADR SM, cu rol de Organism Intermediar.

De-a lungul celor două perioade, programul a acționat ca un catalizator pentru susținerea dezvoltării socio-economice la nivel regional și local, constituind o importantă sursă de finanțare, cadrul partenerial creat asigurând implicarea activă și asumarea responsabilităților pentru implementarea cu succes a POR 2021 – 2027.

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari, cu scopul de a crește leadership-ul în implementarea fondurilor europene. Din experiența perioadei 2014 – 2020, în baza lecțiilor învățate s-a constatat că pregătirea unor apeluri a durat foarte mult. Ca urmare, demararea constituirii portofoliului de proiecte relevante și strategice pentru perioada 2021 – 2027 a reprezentat un demers prioritar regional. Astfel, în vederea constituirii portofoliului regional de proiecte și a prioritizării și selectării proiectelor strategice pentru perioada 2021 - 2027, la nivelul regiunii s-a constituit Comisia Regională pentru Stabilirea Criteriilor de Selecție a Proiectelor Strategice, prin adoptarea Hotărârii nr. 2 a Consiliului pentru Dezvoltare Regională, în urma ședinței din data de 4 martie 2020.

Această comisie este organism regional, fără personalitate juridică, constituit în scopul stabilirii criteriilor de selecție a proiectelor strategice și este alcătuită din 17 membri cu drept de vot, reprezentanți desemnați din cadrul consiliilor județene și municipiilor reședință de județ, Asociației Orașelor din România, Asociația Comunelor din România și un reprezentant al mediului privat regional.

Comisia propune, revizuieste, aprobă criteriile de selecție pentru stabilirea proiectelor strategice regionale, întocmește lista proiectelor considerate a fi strategice și o transmite spre aprobare CpDR.

Numărul mare de axe prioritare în POR 2014 – 2020 împreună cu existența unui ghid general și de ghiduri specifice fiecărei priorități de investiție/obiectiv specific au îngreunat mult scrierea și implementarea proiectelor, în special pentru beneficiarii ce au avut proiecte integrate, cum ar fi UAT-urile. Astfel, între cele două tipuri de documente au existat erori de înțelegere și derogări, care au determinat confuzii.

Implicarea din timp a autorităților publice și a mediului de afaceri în procesul de planificare, precum și sprijinul acordat pentru pregătirea documentațiilor tehnice pentru proiectele ce vor fi depuse în cadrul POR 2021 – 2027, cu ajutorul PO AT 2014 - 2020 au o mare importanță, reducând perioada de depunere a proiectelor și implicit, contribuind la absorbția fondurilor.

Cu toate provocările existente, în perioadele anterioare s-au înregistrat progrese constante pentru reducerea poverii administrative, în principal prin instituirea de mecanisme care au ușurat implementarea intervențiilor (mecanismul de informare și sprijin de tip helpdesk, mecanismul

cererilor de plată).

Abordarea strategică pe turism

Regiunea Sud Muntenia dispune de un bogat patrimoniu cultural și un potențial turistic foarte divers, drept urmare a localizării geografice. Astfel, în contextul actual, chiar dacă la nivel județean nu există strategii dedicate dezvoltării turismului (cu excepția județului Dâmbovița), se intenționează finanțarea proiectelor care implică punerea în valoare a patrimoniului cultural valoros și a potențialului turistic. **Un exemplu de proiect fanion este cel vizează dezvoltarea infrastructurii de turism în zona Padina-Peștera.** Astfel, stațiunea Peștera – Padina este atestată ca stațiune de interes național din martie 2018 în vederea dezvoltării unui turism montan durabil și ecologic, inițiativă complementară dezvoltării turistice de pe Valea Prahovei.

Abordarea privind dezvoltarea urbană

POR se adresează cu precădere mediului urban, iar în regiunea Sud Muntenia, conform Legii 351/2001, există un număr de 48 de municipii și orașe, din care 7 municipii reședință de județ, 9 municipii și 32 de orașe. Cele 7 reședințe de județ eligibile pentru fonduri pre-alocate din POR 2014 – 2020, au avut acces la intervenții ce acoperă numai 4 arii tematice în cadrul unei axe dedicate. Această abordare limitată nu a răspuns nevoilor mult mai mari și complexe pe care le au aceste zone urbane.

Propunerea de alocare a fondurilor pentru dezvoltare urbană în perioada 2021 – 2027 va fi detaliată pe 3 categorii de așezări urbane și anume, municipii reședință de județ, alte municipii și orașe, în baza studiilor Băncii Mondiale și a proiectului de Lege privind Planul de amenajare a teritoriului național (PATN). Pentru municipiile reședință de județ se propune o alocare pre-definită, formată dintr-un procent fix, la care se va adăuga un procent ce variază în funcție de numărul de locuitori, iar pentru încurajarea elaborării documentelor strategice (SIDU, PMUD) și a proiectelor la nivel de zonă urbană funcțională, se analizează posibilitatea ca municipiile reședință de județ să aibă, pe lângă sumele predefinite, o alocare suplimentară (bonus). Alocarea regională pentru celelalte municipii, va urma o metodologie similară cu cea utilizată pentru municipiile reședință de județ. Această categorie nu va beneficia de o alocare suplimentară dedicată colaborării cu unitățile administrativ teritoriale învecinate, deoarece nu există fenomene majore de suburbanizare, zonele urbane funcționale fiind slab conturate.

Pentru orașele din regiunea Sud Muntenia, nu se propune o prealocare financiară, se vor lansa apeluri de proiecte competitive, luându-se în calcul numărul de locuitori și valoarea maximă a proiectelor ce pot fi depuse, astfel încât să genereze impact la nivel teritorial.

For the Investment for Jobs and Growth goal: [2 000 per specific objective or dedicated priority]

Table 1		
Policy objective	Specific objective	Justification (summary)

<p>OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”</p>	<p>1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<p>La nivelul regiunii Sud Muntenia, provocările cele mai importante cu care aceasta se confruntă se referă la performanțele scăzute de inovare generate de o infrastructură de CDI slab dezvoltată, ce prezintă disparități teritoriale în localizare și este deținută cu precădere de universitățile și institutele de cercetare din sectorul public, o capacitate limitată de transfer tehnologic (generată de existența unui număr scăzut de entități de inovare și transfer tehnologic, unei game limitate de servicii furnizate de aceștia, număr mare de contracte de transfer tehnologic în domenii cu grad scăzut de intensitate tehnologică, colaborări slabe cu mediul de afaceri), un stadiu incipient în ceea ce privește dezvoltarea clusterelor regionale, conexiuni internaționale slabe și o participare scăzută la rețelele, platformele și programele de cercetare și inovare europene.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate va contribui la dezvoltarea inteligentă a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității regionale de transfer tehnologic și continuarea eforturilor de construire a capacității instituționale și a beneficiarilor în domeniul specializării inteligente, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu lecțiile învățate din perioada 2014 -2020 și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de cercetare, sprijinirea clusterelor și a participării mediului de cercetare și a celui de afaceri la rețele, platforme și proiecte europene de cercetare și specializare inteligentă acest obiectiv contribuie și la SNCISI 2021 – 2027.</p>
<p>OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”</p>	<p>1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor</p>	<p>În ultimii 3 ani, regiunea a experimentat o anumită creștere alimentată de exporturi, investiții străine, o forță de muncă competitivă la nivel de costuri și alimentată de fondurile europene. Cu toate acestea, în ultimul timp, anumiți factori încep să piardă teren și economia regională se confruntă cu scăderea forței de muncă datorită tendințelor demografice și migrației. În aceste condiții, strategia de creștere trebuie redefinită și bazată pe noi factori determinanți între care digitalizarea ocupă un loc important. La nivel național și regional, digitalizarea întreprinderilor rămâne o provocare</p>

		<p>importantă ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE. Totodată, regiunea se confruntă și cu un nivel scăzut al competențelor digitale ale forței de muncă.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor va contribui la redefinirea strategiei de dezvoltare a regiunii, fiind corelat și bazându-se pe prioritățile PDR 2021 – 2020 și RIS 3 2021 – 2027. Acest obiectiv contribuie totodată și la Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 și la implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul de Țară al Comisiei Europene pentru Romania 2019 ce recomandă orientarea investițiilor din perioada 2021 - 2027 pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini dezvoltarea centrelor de inovare digitală.</p>
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	<p>În pofida creșterii economice solide din ultimii 3 ani și a creșterii productivității medii pe persoană, productivitatea României se află în continuare pe ultimele locuri în UE. Astfel, un punct vulnerabil al economiei românești este dat de ritmul lent al transformării economiei și al tranziției către o economie bazată pe cunoaștere și inovare.</p> <p>În ceea ce privește competitivitatea regiunii, analizele regionale ilustrează o creștere economică recentă ce are însă o stabilitate fragilă, determinată de disparitățile de la nivelul claselor de mărime ale firmelor și a concentrării activității economice în plan teritorial și al sectoarelor economice.</p> <p>Astfel, principalele provocări se referă la dezvoltarea și maturitatea ecosistemului antreprenorial, ce se caracterizează printr-o structură a economiei de dominată de microîntreprinderi (88%), un număr suboptim de întreprinderi ce sunt localizate preponderent în mediul urban, cu o densitate scăzută în județele din partea de sud a regiunii și cu puternice disparități intraregionale în ceea ce privește gradul de diversificare economică, o dezvoltare slabă a infrastructurii de sprijin a afacerilor (incubatoare și acceleratoarele de afaceri) și a gamei de servicii furnizate de acestea, la care se adaugă o cultură scăzută a inovării și un număr în scădere a firmelor inovatoare.</p> <p>În acest context, obiectivul specific de impulsionare a creșterii și competitivității IMM-urilor este esențial pentru dezvoltarea</p>

		durabilă și inteligentă a regiunii și va accelera tranziția economiei regionale spre o economie bazată pe cunoaștere, în concordanță cu prioritățile principalelor documente strategice dezvoltate la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și RIS 3 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor de modernizare tehnologică în întreprinderi, dezvoltării infrastructurii și serviciilor structurilor de sprijin a afacerilor regionale, a activităților de internaționalizare acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020, în conformitate cu lecțiile învățate din perioada 2014 - 2020.
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	<p>Raportul de țară al CE 2019, evidențiază provocările cu care se confruntă România în ceea ce privește furnizarea de servicii publice digitale care să vină în sprijinul simplificării și reducerii sarcinii administrative. Sistemul IT fragmentat al administrației naționale crește sarcina administrativă pentru cetățeni și mediul de afaceri. Documentul relevă faptul că administrația națională și locală întâmpină dificultăți în atragerea și reținerea specialiștilor TIC care pot contribui la dezvoltarea serviciilor publice digitale, iar lipsa de coordonare între instituțiile publice în ceea ce privește crearea de servicii publice digitale reprezintă o provocare suplimentară.</p> <p>În ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale pentru cetățeni, la nivelul regiunii Sud Muntenia s-au evidențiat o serie de operațiuni digitale disponibile la marea majoritate a autorităților publice locale, și anume: plata impozitelor, taxelor, amenzilor; înregistrarea online a cererilor, petițiilor, sesizărilor și formulare necesare pentru diverse operațiuni. Cu toate acestea, procesele de lucru din interiorul administrației publice locale sunt digitalizate într-o mică măsură.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor dezvoltarea socială a regiunii, ce sprijină dezvoltarea inteligentă a orașelor este concordanță cu principalele documente strategice existente la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și RIS 3 2021 – 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității infrastructurii digitale pentru furnizarea serviciilor de calitate, POR asigură corelarea cu obiectivele Strategiei Naționale privind Agenda Digitale pentru România 2014 2020.</p>
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon	2.1 Promovarea eficienței energetice și	Din punct de vedere al eficienței energetice, la nivelul regiunii Sud Muntenia, provocările cele mai importante sunt la nivelul orașelor, deoarece acestea se confruntă cu o calitate precară a

<p>prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”</p>	<p>reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>	<p>fondului de locuit. Vechimea clădirilor publice implică necesitatea unor lucrări de consolidare, iar eficiență energetică scăzută a sectorului locuințelor, cu consumuri energetice nesustenabile conduce la necesitatea realizării de investiții în aceste clădiri. Eficiența energetică scăzută și gradul înalt de poluare al sistemelor de încălzire centralizată pe bază de combustibilii fosili conduce la necesitatea realizării tranziției energetice și promovarea proiectelor de investiții în sisteme de încălzire cu combustibili alternativi pentru blocuri de locuințe (condominii). În acest sens, obiectivul specific ce vizează promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, dorește să soluționeze problemele orașelor regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin continuarea investițiilor în domeniul creșterii eficienței energetice în clădiri rezidențiale și publice, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de clădiri publice, cu precădere în unitățile de învățământ preuniversitar (creșe, grădinițe, școli primare, școli gimnaziale etc.), precum și prin sprijinirea investițiilor în sectorul locuințelor din regiune, acest obiectiv contribuie și la atingerea țintelor stabilite de Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 (din 16 noiembrie 2018), precum și de PNIEC 2021-2030.</p> <p>Acest obiectiv specific răspunde necesității de intensificare a acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice reliefate în Raportul special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la impactul încălzirii globale cu 1,5 °C peste nivelurile preindustriale.</p>
<p>OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și</p>	<p>2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea</p>	<p>Procesul de dezindustrializare, ce a avut loc după anii 1990 precum și reducerea capacității investiționale a autorităților locale au determinat apariția de terenuri și suprafețe degradate, abandonate și/sau neutilizate, fapt ce se repercutează direct asupra calității mediului urban și, implicit asupra calității vieții populației. Astfel, punerea în aplicare a directivelor europene privind protecția mediului reprezintă o provocare considerabilă atât la nivel național, cât și în cazul</p>

albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”	poluării	<p>regiunii Sud Muntenia.</p> <p>Principalele provocări cu care se confruntă regiunea se referă la calitatea aerului, lipsa spațiilor verzi și a coridoarelor ecologice, existența terenurilor degradate sau abandonate în interiorul orașelor și pierderea biodiversității din mediul urban. Toate aceste aspecte conduc la înrăutățirea calității vieții cetățenilor și creșterea poluării în mediul urban.</p> <p>Reconversia și/sau reutilizarea terenurilor neutilizate și abandonate și transformarea lor în zone de agrement și recreere pentru populație (parcuri, grădini publice, locuri de joacă, spații verzi între blocuri, zone pietonale etc.), au ca scop îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor. În același timp, revitalizarea urbană constituie un instrument pentru utilizarea rațională a resurselor de teren, în contextul intensificării procesului de expansiune urbană necontrolată prin investițiile în infrastructura verde. Aceste investiții pot să îndeplinească diverse funcții și să aducă beneficii multiple în cadrul aceluiași teritoriu, precum conservarea biodiversității sau adaptarea la schimbările climatice, asigurarea drenării apei sau spații verzi și asigurarea de locuri de muncă sau creșterea prețurilor proprietăților.</p> <p>De asemenea, calitatea scăzută a aerului influențează în mod negativ sănătatea umană. Acest fapt se datorează despăduririlor și restrângerii spațiilor verzi din perimetrele municipale, cu efect de reducere a rolului vegetației de filtrare și purificare a aerului. Calitatea aerului din aglomerările urbane a atras atenționări repetate din partea instituțiilor UE, din cauza riscului crescut al mortalității cauzate de afecțiuni respiratorii și cardiovasculare.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează <i>îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</i> va contribui la dezvoltarea durabilă a orașelor regiunii Sud Muntenia, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor în regenerarea spațiilor urbane degradate și spațiile verzi, acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020.</p>
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale	Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu numeroase provocări în ceea ce privește mobilitatea urbană. Astfel, se constată o tendință de scădere a flotei de autobuze, microbuze,

<p>prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”</p>	<p>sustenabile</p>	<p>troleibuze și un număr scăzut de mijloace de transport nepoluante. Mai mult, datele statistice arată că numărul de utilizatori ai transportului public a crescut, ceea ce denota atractivitatea pentru acest tip de transport, în pofida faptului că infrastructura transportului în comun este în scădere. Alte provocări semnificative se referă la inexistența benzilor dedicate, infrastructura deficitară pentru utilizarea transportului curat și interconectivitatea slabă pentru toate mijloacele de transport motorizate și nemotorizate (terminale multimodale, parcuri de tip park and ride, etc). În plus, dezvoltarea spațială a localităților urbane și folosirea intensivă a autovehiculelor proprii în lipsa transportului public urban de calitate au accentuat blocajele în trafic și au crescut poluarea fonică și a aerului. Diminuarea poluării cu emisii de CO2 din aglomerările urbane se poate realiza prin crearea unui sistem multimodal de transport public urban curat și prin utilizarea mijloacelor de transport nemotorizate, astfel încât acestea să ofere o alternativă eficientă în detrimentul folosirii autoturismelor personale.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific de promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile vizează dezvoltarea transportului urban curat motorizat și nemotorizat și a infrastructurii necesare care vor contribui la scăderea emisiilor de dioxid de carbon și decongestionarea traficului. Obiectivul se află în concordanță cu Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027, Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă, cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020) și asigură totodată și continuitatea strategică a POR 2014-2020 prin tipul de investiții sprijinite. În plus, prin susținerea dezvoltării infrastructurii transportului urban nepoluant, obiectivul specific contribuie la țintele Obiectivului 11 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, prin care se sprijină accesul la sisteme de transport sigure, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public.</p>
<p>OP3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”</p>	<p>3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale,</p>	<p>Rapoartele evidențiază că la nivel național competitivitatea este afectată și de starea precară a infrastructurii rutiere care afectează eficacitatea mediului de afaceri în ceea ce privește transportul transfrontalier al bunurilor și serviciilor, limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile regionale. De asemenea, gradul mare de persoane accidentate în accidente de circulație rutieră denotă faptul că rețeaua de drumuri nu îndeplinește standardele privind siguranța rutieră și încă necesită investiții semnificative.</p>

	inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<p>Astfel, obiectivul specific privind dezvoltarea infrastructurii rutiere intermodale și durabile are un rol important pentru economia regiunii, siguranța și bunăstarea populației și se află în concordanță cu Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 și recomandările de țară (Comisia Europeană, 2020), asigurând totodată și continuitatea viziunii strategice a POR 2014-2020. În plus, prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii rutiere, obiectivul specific contribuie la îndeplinirea Țintelor pentru anul 2030 ale Obiectivului 9 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră.</p> <p>Lecțiile învățate în perioada 2014-2020 aferente domeniului infrastructurii rutiere sunt în continuare justificate în raport cu nevoile socio-economice existente la nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia. Atât dezvoltarea și modernizarea rețelei de drumuri județene cât și asigurarea accesului la coridoarele TEN-T și implicit la orașe și municipii au în continuare o relevanță mare.</p> <p>O rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială pentru transportul rutier fără probleme, care este cel mai utilizat mod de transport din regiune.</p> <p>Investițiile preconizate pentru dezvoltarea infrastructurii de transport vor avea beneficii mari pentru industrie care la rândul ei poate reduce costurile de transport și de producție. În același timp, aceste investiții vor reduce timpul de călătorie către comune și orașe, încurajând astfel oamenii să călătorească mai rapid pentru afaceri, comerț și în scop recreativ sau social.</p>
OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;	<p>Principalele probleme cu care se confruntă Regiunea Sud Muntenia în domeniul educației sunt legate de numărul mare de unități de învățământ care necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice și IT; scăderea substanțială a numărului unităților școlare în ultimii ani, în special în mediul rural (județele din sudul regiunii); capacitatea insuficientă a sălilor de clasă, care duc la scăderea gradului de participare al elevilor în toate nivelurile de învățământ, accesului și a mediilor de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin</p>

		<p>dezvoltarea infrastructurii va contribui la dezvoltarea socială a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității infrastructurii educaționale pentru învățământului obligatoriu, a celui secundar superior și terțiar (inclusiv învățământul special), a învățământului profesional, precum și a serviciilor de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții se contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizându-se astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară formulate în Raportului de monitorizare al educației și formării (Comisia Europeană, 2019). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura educațională, POR 2021 – 2027 contribuie și la îndeplinirea obiectivelor Strategiei privind Modernizarea Infrastructurii Educaționale 2017-2023.</p> <p>Totodată, prin sprijinirea creșterii gradului de participare la învățământul dual se asigură corelarea cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare a Formării Profesionale inițiale în sistem dual din România pentru perioada 2020 – 2025.</p>
OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;	<p>La nivelul regiunii Sud Muntenia, principalele probleme cu care se confruntă aceasta sunt legate de starea de degradare a patrimoniului cultural și conservare a obiectivelor de patrimoniu, amenințate de acțiunea umană și schimbările climatice, nivelul redus al investițiilor în infrastructurile de turism, fapt ce reduce semnificativ numărul de turiști în regiune, investițiile insuficiente în infrastructura turismului balnear, precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane va contribui la dezvoltarea atractivității regiunii, aliniindu-se cu documentele strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin sprijinirea dezvoltării integrate și durabile, sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și continuarea eforturilor de construire a conceptului unitar de turism sustenabil, diferențiat prin calitate, respect față de natură și accesibilitate pentru turiști,</p>

		<p>acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural, acest obiectiv contribuie și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care vizează valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protecție a patrimoniului cultural.</p>
<p>OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”</p>	<p>5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane</p>	<p>Aspectele problematice cu care se confruntă regiunea Sud Muntenia sunt legate nivelul mare de degradare a patrimoniului cultural și gradul redus de conservare a obiectivelor de patrimoniu, de infrastructura de acces deficitară la siturile arheologice, monumentele de arhitectură învechită și insuficientă. În ceea ce privește infrastructura de turism, acesta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile în care se oferă insuficiente posibilități de cazare, masă, agrement etc., precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement, în pas cu cerințele pieței.</p> <p>O caracteristică importantă a turismului regional o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează cele mai importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiune.</p> <p>Astfel, obiectivul specific ce urmărește favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane va conduce la dezvoltarea regiunii mai aproape de cetățenii ei, fiind în conformitate cu documentele strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>În același timp, prin susținerea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și perpetuarea eforturilor de dezvoltare a conceptului de turism durabil, accesibil pentru toate tipurile de turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027. De asemenea,</p>

		prin susținerea investițiilor în infrastructura de turism și infrastructura culturală prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului, acest obiectiv contribuie și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care urmăresc valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protejare și păstrare a patrimoniului cultural.
--	--	---

1bis. Coordination, demarcation, complementarities between the Funds, and complementarities between the Funds and other Union instruments and funds (where a Partnership Agreement is not prepared)

Reference: Article 17(3) fifth subparagraph, CPR; Article 8(1)(b)(ii)-(iii), CPR

Text field [120 000]

2. Priorities

Reference: Article 17(2) and 17(3)(c) CPR

I D	Priorități POR Regiunea Sud Muntenia	T A	Basis for calcula tion	Fo nd	Categoria de regiune sprijinită	Obiectivel e Specifice selectate
1	Axa prioritară 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice	N u		FE DR	Mai puțin dezvoltată	OS - Dezvoltare a capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate OS - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor

						r, al companiilor și al guvernelor
						OS - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
2	Axa prioritară 2 – O regiune cu orașe smart	Nu		FER	Mai puțin dezvoltată	OS - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
3	Axa prioritară 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	Nu		FER	Mai puțin dezvoltată	OS - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
						OS - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și

						reducerea poluării
						OS - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile
4	Axa prioritară 4 – O regiunea accesibilă	Nu		FE DR	Mai puțin dezvoltată	OS - Dezvoltare a unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
5	Axa prioritară 5 – O regiune educată	Nu		FE DR	Mai puțin dezvoltată	OS - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea

						pe tot parcursul vieții prin dezvoltare a infrastruct urii
6	Axa prioritară 6 – O regiunea atractivă	N u		FE DR	Mai puțin dezvoltată	OS - Favorizare a dezvoltării integrate sociale, economic e și de mediu la nivel local și a patrimoni ului cultural, turismului și securității în zonele urbane
						OS - Favorizare a dezvoltării integrate sociale, economic e și de mediu la nivel local și a patrimoni ului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane
7	Axa prioritară - Asistență Tehnica	D A		FE DR		NA
..	Dedicated priority youth employment)	N		ESF		

		O		+		
..	Dedicated priority CSRs	N		ESF		
		O		+		
..	Dedicated priority Innovative actions	N		ESF		SO 8
		O		+		
	Dedicated priority Material deprivation	N		ESF		SO 9
		O		+		

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* - 1. O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ²	Code	Amount (EUR)
1	FEDR	Mai puțin dezvoltată	001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 012, 014,	

¹ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

² Not relevant for CF

			015, 016, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023	
--	--	--	---	--

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³	Code	Amount (EUR)
1	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ⁴	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective⁵ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS – 1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice

Regiunea Sud Muntenia consideră inovarea o componentă importantă a creșterii economice durabile și a tranziției spre economia bazată pe cunoaștere. În acest sens a promovat inovarea ca și politică regională încă din 2007, când a elaborat prima Strategie de Inovare Regională 2008 – 2013. Aceste eforturi au

³ Not relevant for CF

⁴ Not relevant for CF

⁵ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

continuat în perioada 2015 și 2016 când, printr-un larg cadru partenerial s-a elaborat Strategia de Specializare Inteligentă (RIS3) 2015 – 2020 care a identificat sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii prin activarea mecanismului de descoperire antreprenorială și utilizând implicarea actorilor Quadruplu Helix (mediul antreprenorial, universitar și de cercetare, autorități publice și societatea civilă ca și utilizator final), proces continuat și actualizat și pentru perioada 2021 – 2027. Proiectele de specializare inteligentă identificate prin intermediul focus grupurilor de descoperire antreprenorială, organizate cu sprijinul Centrului Comun de Cercetare al Uniunii Europene vizează realizarea de activități de inovare, cu precădere de produse și servicii în domeniile de specializare inteligentă a regiunii. Cele șase domenii de specializare inteligentă, priorități verticale la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară, bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie. Regiunea este puternic specializată în agricultură, datele Eurostat situând regiunea pe locul 3 în Europa, cu un procent de 20,4% din valoarea adăugată brută a regiunii provenind din acest domeniu.

În cadrul RIS3 un rol important îl are sprijinirea clusterelor ca instrument al creșterii economice durabile. Astfel, în perioada 2014 – 2020, clusterelor au jucat un rol de catalizare și de fertilizare încrucișată a experiențelor sectoriale. Au contribuit semnificativ atât la configurarea parteneriatului regional de tip helix cvadruplu, cât și la diseminarea ulterioară a informațiilor și cunoașterii dobândite prin participarea activă în procesele de descoperire antreprenorială.

Astfel, investițiile în cadrul acestui obiectiv specific vizează dezvoltarea infrastructurii de cercetare a organizațiilor de CDI, a IMM-urilor și a întreprinderilor mari în vederea stimulării activității de cercetare internă de noi produse și servicii. În continuare, pentru a întări colaborarea dintre mediul de cercetare și industrie și diseminarea inovării către IMM-uri, investițiile vor sprijini transferul tehnologic prin crearea și dezvoltarea entităților de transfer tehnologic în regiune precum și a serviciilor furnizate de acestea către IMM-uri. Sprijinul se va îndrepta și către clusterelor ce mobilizează principalii actori din cadrul ecosistemului antreprenorial de inovare și pot determina crearea și maturizarea start-up-urilor și spin-off-urilor în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii. O atenție deosebită se va acorda finanțării proiectelor de specializare inteligentă ce propun activități de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri. În urma experienței din perioada anterioară de programare, în ceea ce privește procesul de specializare inteligentă, s-a remarcat faptul că atelierele de descoperire antreprenorială au declanșat și facilitat un proces mai sistematic de învățare organizațională, ceea ce constituie o bază pentru continuarea eforturilor instituționale de sprijinire a actorilor regionali, parte din Qvadruplu Helix implicați în procesul de descoperire antreprenorială. Astfel, acțiunea *dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor, organizațiilor CDI, entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială* va viza activități de informare, instruire, sprijin pentru dezvoltarea de proiecte și schimb de experiență legate de stimularea inovării în regiune, specializare inteligentă și de facilitare a interacționării între actori.

Deoarece asigurarea structurii instituționale de guvernanta a RIS3 este condiție favorizantă pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027, investițiile se vor concentra asupra activității de creștere a capacității administrative a structurii de guvernare regională în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru gestionarea și monitorizarea RIS3.

Dat fiind că proiectele de specializare inteligentă au un grad scăzut de bancabilitate și presupun o durată mare de timp pentru valorificarea rezultatului cercetării, se ia în considerare și utilizarea instrumentelor

financiare cum ar fi scrisori de garanție și credit bancar, participarea la capital⁶, atragerea capitalului de risc⁷, atragerea investițiilor din partea businessului de succes⁸, emiterea de obligațiuni⁹, majorarea capitalului social prin emiterea de acțiuni ca participant pe piața de capital, crowdfunding sau combinații între aceste surse de finanțare potențiale.

Având în vedere că una dintre barierele în diseminarea inovării la nivel național și regional (Chioncel, 2019) este și slaba participare a actorilor din mediul de cercetare și antreprenorial la diferitele rețele și platforme de cooperare în domeniul cercetării de frontieră, inovării și specializării inteligente, sprijinul se va îndrepta și către facilitarea participării IMM-urilor, întreprinderilor mari și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare, precum și pentru aderarea, afilierea, apartenența acestora la rețele de inovare și platforme de specializare inteligentă europene. Astfel, inovarea beneficiază de un sprijin important prin intermediul viitoarelor programe europene (COSME, Horizon Europe) pentru crearea de prototipuri, testare, demonstrații, crearea de proiecte pilot, validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață. Din păcate, rata de participare a firmelor și organizațiilor de CDI din România și regiunea Sud Muntenia este foarte scăzută. În acest sens, intervențiile vor încuraja realizarea de sinergii cu programele europene de cercetare și vor facilita accesul mediului de cercetare și a celui antreprenorial în consorții internaționale pentru proiecte de cercetare și inovare ce stimulează colaborarea internațională și intersectorială prin împărtășirea de cunoștințe și idei între cercetare și piață (și viceversa). Aceste proiecte vor favoriza colaborarea dintre cercetare și mediul de afaceri stimulând creativitatea și antreprenoriatul și sunt menite să contribuie la transformarea ideilor noi și îndrăznețe în produse, servicii sau procese inovatoare.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Investiții în infrastructură, dezvoltarea capacității și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și participarea în structuri, parteneriate, programe de colaborare, platforme, rețele de inovare europene pentru IMM și organizații de CDI;
- Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor, inclusiv prin crearea / dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și a serviciilor de suport a transferului tehnologic;
- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă, inclusiv clustere;
- Dezvoltarea capacității de inovare a economiei regionale prin proiecte de inovare în domeniile de specializare inteligentă validate la nivel regional;
- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor, a organizațiilor de CDI și a tuturor entităților implicate în Mecanismul de Descoperire Antreprenorială pentru RIS3;
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire

⁶ Private equity

⁷ Venture capital

⁸ Business Angels

⁹ Împrumut public de la furnizori și consumatori interesați

Antreprenorială (MDA).

Aceste operațiuni vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor - acțiunea 1, ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt actorii locali și regionali din cadrul Cvadruplu Helix și anume

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile publice locale
- **Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.**

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari	Număr întreprinderi		
				RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi		
				RCO06	Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	Număr cercetători echivalent norma întreagă anual		

				RCO07	Instituții de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Număr instituții de cercetare		
				RCO08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare	Euro		
				RCO10	Întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare	Număr		
				RCO15	Capacități create pentru pepinierele de afaceri	Număr întreprinderi		
				RCO96	Investiții interregionale în proiecte ale UE	Euro		

Table 3: Result indicators											
Pri ori ty	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Catego ry of region	ID	Indicator	Mea sure men t unit	Base line or refer ence valu e	Refere nce year	Targe t (2029)	Sou rce of dat a [20 0]	Comme nts [200]
1	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvolt ată	RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Echiva lent norm ă întrea gă anual	0				
				RCR 02	Investiții private care	Euro	0				

					completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)						
				RCR 03	IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau processe	Nr. între prin deri	0				
				RCR 04	IMM-uri care introduc inovații în materie de comercializare sau organizare	Nr. între prin deri	0				
				RCR 05	IMM-uri care introduc inovații la nivel intern	Nr. între prin deri	0				
				RCR 06	Cereri de brevete depuse la Oficiul European de Brevete	Nr. Aplic ții pate nte	0				
				RCR 07	Cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor	Nr. Cere ri	0				
				RCR 08	Copublicații public-privat	Nr. publi cații	0				
				RCR 18	IMM-uri care utilizează servicii pentru pepinierile de afaceri la un an de la crearea pepinierii	Nr. între prin deri	0				

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective¹⁰ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice

În prezent, digitalizarea afectează toate sectoarele economice și alături de cercetare, inovare și conectivitate, contribuie la creșterea competitivității firmelor pe piețele globale, îmbunătățește calitatea vieții, asigură incluziunea socială și determină creștere economică durabilă. Studiile de specialitate arată că accelerarea digitalizării și convergența spre o economie bazată pe tehnologie au un potențial semnificativ de a alimenta noul motor de creștere economică de care are nevoie România (Mc Kinsey, 2018). Astfel, adoptarea digitalizării va contribui la combaterea lipsei de forță de muncă și la pregătirea economiei și a populației pentru viitoarea transformare a pieței muncii: analizele arătând că până la 54% din activități ar putea fi automatizate până în 2030, folosind tehnologie care există deja. Această situație creează pe de-o parte o oportunitate de creștere a productivității iar, pe de altă parte, provocări legate de tranziția pieței muncii către noi locuri de muncă, datorită nivelului scăzut de competențe digitale al populației.

Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu aceleași provocări ca și nivelul national, un nivel scăzut de digitalizare al firmelor și competențe digitale.

Provocare semnificativă pentru competitivitatea digitală a României se referă la competențele digitale ale capitalul uman, indicator la care România se situează pe tot pe locul 27 în rândul țărilor UE. Astfel, nivelurile competențelor digitale de bază și avansate rămân cele mai scăzute în rândul statelor membre ale UE, doar 29 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani având competențe digitale de bază (57 % la nivelul UE în ansamblu), iar 10 % având competențe digitale avansate (față de o medie a UE de 31 %). În ciuda creșterii procentului de specialiști în domeniul TIC de anul trecut, aceștia reprezintă o proporție mai mică din forța de muncă în comparație cu ansamblul UE (2,1 % față de media UE de 3,7 %). În ceea ce privește absolenții în domeniul TIC, România are rezultate bune, aflându-se pe locul 6 între statele membre ale UE, cu 4.9 % din numărul total de absolvenți. De altfel, evenimentele recente globale cauzate de pandemia covid19 au demonstrat că domeniul educației va trebui să treacă prin schimbări radicale care vizează reorganizarea infrastructurii existente ale viitoarelor medii de învățare.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea digitalizării în beneficiul mediului de afaceri și a celui universitar.

Intervențiile vor viza atât investiții de servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a firmelor dar și adoptarea de noi soluții și tehnologii ce conduc la inovarea modelului de afaceri. De altfel,

¹⁰ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

tehnologiile digitale au creat noi piețe și au deschis oportunități de afaceri fără precedent. Ele oferă noi modalități companiilor pentru a putea integra mai bine și rapid nevoile și preferințele consumatorilor în cadrul proceselor de producție, ajută la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor și determină transparență și flexibilitate de-a lungul întregului lanț de producție. Intervențiile vor mai viza și domeniul securității cibernetice, considerat de importanță strategică, iar sprijinul se va acorda pentru inițierea de start-up-uri și spin-off-uri în domeniul securității cibernetice. Acest domeniu a devenit mai important ca niciodată în condițiile în care firmele dețin foarte multe informații esențiale pentru procesul de producție doar pe cale digitală.

Totodată, sprijinul se va îndrepta și către dezvoltarea hub-urilor inovative digitale. Aceste entități susțin transformarea digitală a firmelor și oferă sprijin firmelor pentru a deveni mai competitive prin îmbunătățirea modelului de afaceri sau a proceselor cu ajutorul tehnologiilor digitale. Totodată, prin intermediul acestora se pot crea conexiuni cu investitorii, accesa finanțări și pune în legătură utilizatorii cu furnizorii de inovare în domeniul digital.

În ceea ce privește mediul universitar, TIC constituie o sursă ridicată de cheltuieli pentru multe universități, dar investițiile adecvate în infrastructura necesară digitalizării poate asigura ca studenții să fie implicați și motivați în procesul de învățare și să devină competitivi pe piața muncii, iar universitățile vor putea juca un rol mai activ în cadrul ecosistemului regional de inovare în calitate de poli de competențe digitale.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Sprijin pentru inițierea de start-up-uri / spin-off-uri în domeniul securității cibernetice;
- Investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și IMM-urilor;
- Susținerea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri în IMM-uri;
- Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH);
- Dezvoltarea universitatilor ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare;
- Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projection and video mapping.

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor, acțiunea 1 - ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării, acțiunea 2 - ce vizează înființarea unui ecosistem digital inovator în regiunea Dunării pentru a sprijini IMM-urile atunci când se confruntă cu provocările unei lumi digitalizate, acțiunea 4 - ce vizează îmbunătățirea sprijinului în afaceri pentru a consolida capacitățile inovatoare și digitale ale IMM-urilor conduse de femei și acțiunea 5 - ce vizează sporirea aplicării tehnologiilor de inteligență artificială (AI) în IMM-urile din regiunea Dunării și ariei prioritare 9 - Oameni și competențe, acțiunea 2 - ce vizează digitalizarea și inovarea în lumea muncii și acțiunea 6 - ce vizează cunoștințe, abilități și competențe relevante și de înaltă calitate.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO 05	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin	Nr. întreprinderi		
				RCO 12	Întreprinderi care beneficiază de sprijin pentru a-și digitaliza produsele și serviciile	Număr		
				RCO 13	Servicii și produse digitale dezvoltate pentru întreprinderi	Euro		
				RCO 14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii și aplicații digitale	Nr. instituții publice		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 12	Utilizatori de noi produse, servicii și aplicații digitale dezvoltate de	Utilizatori anuali					

	companiilor și al guvernelor				întreprinderi și instituții publice						
--	------------------------------------	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective¹¹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice

Raportul de Țară din 2020 privind România al Comisiei Europene evidențiază faptul că economia României a avut o creștere solidă în ultimii trei ani. Astfel, la nivel național PIB-ul real a continuat să crească în 2019, înregistrându-se o creștere de 3,9 %, pe fondul consumului privat și al acțiunii favorizante a investițiilor. În medie, productivitatea reală a muncii pe persoană a crescut cu 4,8 % pe an în perioada 2000-2019. Din 2012, această performanță a fost determinată în principal de creșterea productivității totale a factorilor de producție, însă atât structura forței de muncă, cât și consolidarea intensității capitalului au avut un puternic impact pozitiv asupra acestei tendințe. În pofida îmbunătățirilor, productivitatea României este în continuare una dintre cele mai scăzute din UE, iar în 2019 a reprezentat aproape 68 % din productivitatea muncii nominale medii a UE. Mai mult, România nu a început încă tranziția către o economie bazată pe cunoaștere. Astfel, analiza realizată în cadrul Raportului de Țară pentru Romania 2020, ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei românești derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă. Totodată, la acest moment se estimează că economia națională se va contracta puternic în perioada următoare în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea națională și regională, cu efecte directe asupra sectorului IMM-urilor din regiune.

În ceea ce privește regiunea Sud Muntenia, tendința de creștere economică este relevantă de analiza socio-economică a Planului Regional de Dezvoltare 2021 - 2027, astfel încât în 2017 PIB-ul regional a atins 22,98 milioane euro, cu o contribuție de 12,3% la PIB-ul național. Analizând în timp, în intervalul 2011 - 2017, economia regiunii a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice. Întreprinderile au un

¹¹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

rol hotărâtor în dezvoltarea economică a regiunii Sud Muntenia, în determinarea potențialului acesteia, întrucât la acest nivel se crează adevărata substanță economică.

Din analiza principalilor indicatori referitori la activitatea întreprinderilor din regiunea Sud Muntenia se constată, în 2017, o ușoară revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică de la un județ la altul. Astfel, în 2017, în Sud Muntenia, existau 60.276 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând astfel regiunea, pentru al șaselea an consecutiv, pe locul 5 la nivel național, pondere suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Dintre acestea, peste 88% se încadrau în categoria microîntreprinderilor (0-9 angajați), 9,33% dintre acestea fac parte din clasa întreprinderilor mici (10-49 angajați), 1,62% sunt întreprinderi mijlocii (50-249 angajați) și numai 0,30% se încadrează în categoria întreprinderilor mari (peste 250 angajați). În ceea ce privește aria de localizare a IMM-urilor, în Sud Muntenia, acestea se găsesc preponderent în mediul urban, adâncind astfel discrepanțele dintre mediul urban și cel rural în ceea ce privește crearea de locuri de muncă și dezvoltarea unitară a regiunii. Pentru unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din regiunea Sud Muntenia productivitatea muncii la nivelul anului 2017 a fost de 14.722 lei/salariat, peste valoarea de la nivel național.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De exemplu, 44% dintre întreprinderile active la nivel regional din sectorul „Servicii” erau localizate în județul Prahova, în timp ce județul Călărași deținea doar 8% dintre acestea. Analizând distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate și teritorial se relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică. Astfel, județul cu cel mai mare grad de diversificare economică a fost Prahova, care a înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare de activitate. La polul opus, s-a situat județul Giurgiu cu cel mai mic număr de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județul cu cel mai scăzut grad de diversificare economică. Mai mult, analiza economică din cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a regiunii evidențiază faptul că exporturile regiunii se fac cu preponderență în sectoare cu intensitate tehnologică medie spre înaltă (industria auto, industrie ce are și cel mai mare potențial de inovare la nivel național și regional și care e localizată în județele Argeș și Dâmbovița).

La nivel regional, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, un număr limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul acestor structuri. În 2018, la nivel național exista un număr de 89 de parcuri industriale, din care 24 (cca. 27%) erau localizate în regiunea Sud Muntenia, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național. În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din regiune, mai mult de jumătate dintre acestea sunt situate în mediul rural. Astfel, o pondere covârșitoare ale acestora este situată în județele din nordul regiunii, cel mai reprezentativ din acest punct de vedere fiind județul Prahova, care deținea un număr de 15 astfel de unități, clasându-se pe primul loc atât la nivel regional, cât și național. Urmează județul Dâmbovița cu 4 parcuri, Giurgiu și Ialomița cu câte 2 parcuri, în timp ce județele Călărași și Teleorman nu aveau niciun parc industrial. Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității, precum și furnizarea de consultanță de afaceri.

Incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, componentă importantă a infrastructurii de afaceri, cu rol

major în impulsionearea IMM-urilor și în sprijinirea dezvoltării acestora, sunt destul de slab reprezentate în regiunea Sud Muntenia existând doar 1 incubator de afaceri, și anume: Incubatorul Tehnologic și de Afaceri ITAF Ploiești - în cadrul Universității de Petrol - Gaze Ploiești.

În ceea ce privește capacitatea de inovare a economiei regionale aceasta este scăzută, analiza indicatorilor privind inovarea din cadrul Tabloului de Bord privind inovarea la nivel regional 2019 indicând ca regiunea Sud Muntenia înregistrează un scor foarte scăzut la numărul firmelor ce inovează pe cale internă.

Astfel, investițiile propuse a fi finanțate prin POR 2021 – 2027 doresc să contribuie la creșterea competitivității economiei regionale prin intervenții care să determine creșterea masei critice a întreprinderilor regionale, să le ofere sprijin ținut pentru a crește reziliența acestora pe piață în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici, aceste două categorii de firme înregistrând cele mai mici rate de supraviețuire în primii 5 ani de activitate. Mai mult, aceste investiții vor veni în sprijinul acestor firme pentru a le ajuta să depășească perioada de contracție a economiei naționale și regionale drept urmare a impactului pandemiei globale COVID-19.

Totodată, intervențiile vizează sprijinirea creșterii competitivității IMM-urilor prin operațiuni care să crească capacitatea lor de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piețe precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri și transfer tehnologic.

Îmbunătățirea capacității de inovare a economiei este adresată totodată în cadrul acestui obiectiv specific prin facilitarea investițiilor tehnologice, sprijinirea capacității de internaționalizare, precum și implementarea mecanismelor economiei circulare, toate acestea contribuind la creșterea competitivității economiei regionale.

În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea. Tranziția către o economie circulară promovează modele de producție și consum durabile, care să poată fi implementate într-o societate aflată într-o continuă căutare de noi surse pentru autosusținerea creșterii economice. Implementarea unei economii performante vizează zona de producție în care inovația are un rol central, resursele sunt reutilizate printr-un sistem circular și se acordă o atenție deosebită soluțiilor inteligente venite din zona proceselor specifice științelor vieții (chimie, biologie, nanotehnologii etc.). În acest sens, inovația joacă un rol important în ceea ce privește răspunderea extinsă a producătorului prin dezvoltarea de noi metode pentru optimizarea costurilor ciclului de viață, noi tehnologii pentru optimizarea (re)utilizării componentelor, extinderea duratei de viață a produselor, asigurarea de opțiuni de reparare, instrumente pentru monitorizarea calității.

În regiunea Sud Muntenia bioeconomia și tranziția către o economie circulară fost identificat ca sector important al Strategiei de Specializare Inteligentă 2021 – 2027.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcuri industriale cu impact la nivel regional;
- Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare;
- "Inovare bazată pe design", în vederea dezvoltării de noi produse precum și transfer tehnologic în

- vederea generării noilor linii de producție pentru aceste produse;
- Suport pentru inovare în economia circulară;
- Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri și întreprinderi mari, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă.

Aceste operațiuni vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 2 Energia Durabilă, acțiunea 1 - ce vizează explorarea în continuare a utilizării durabile a biomasei curate, a energiei solare, a geotermelor, a energiei hidraulice și a energiei eoliene pentru a crește independența energetică și pentru a promova și susține proiecte de utilizare a resurselor transfrontaliere multifuncționale și ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor, acțiunea 1 - ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării, acțiunea 2 - ce vizează înființarea unui ecosistem digital inovator în regiunea Dunării pentru a sprijini IMM-urile atunci când se confruntă cu provocările unei lumi digitalizate, și acțiunea 5 - ce vizează sporirea aplicării tehnologiilor de inteligență artificială (AI) în IMM-urile din regiunea Dunării.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measureme nt unit	Mileston e (2024)	Target (2029)
1	1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	FEDR	Mai puțin dezvoltat ă	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari	Nr. întreprinderi		
				RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Nr.		

					prin granturi	întreprinderi		
				RCO03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	Nr. întreprinderi		
				RCO 04	Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar	Nr. întreprinderi		
				RCO 05	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin	Nr. întreprinderi		

Table 3: Result indicators											
Prior ity	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categ ory of region	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Baseli ne or refer ence value	Referenc e year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Commen ts [200]
1	1.3 Impulsiona rea creșterii și competitiv ității IMM- urilor	FEDR	Mai puțin dezvol tată	RCR13	Întreprinde ri care ating un nivel ridicat de intensitate digitală	Nr. ntrepri nderi	0				
				RCR18	I M M - u r i care utilizează servicii pentru pepinierile de afaceri la un an de la crearea pepinierii	Nr. ntrepri nderi	0				
				RCR19	Întreprinde ri cu cifră de afaceri mare	Nr. ntrepri nderi	0				

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 2. O regiune cu oraș Smart

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹²

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹³	Code	Amount (EUR)
2	FEDR	Mai puțin dezvoltată	011, 012	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁴	Code	Amount (EUR)
2	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁵	Code	Amount (EUR)

¹² In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

¹³ Not relevant for CF

¹⁴ Not relevant for CF

¹⁵ Not relevant for CF

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective¹⁶ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 2 - O regiune cu orașe Smart

Importanța orașelor în viața socială justifică acțiunile necesare pentru crearea de orașe inteligente. Orașul inteligent trebuie analizat mai puțin prin cantitatea de aplicații IT implementate și mai mult prin optimizarea funcțiilor sale. Ideea de oraș inteligent nu se poate separa de conceptul de eGuvernare și trebuie să conțină centrarea soluțiilor pe cetățean și pe nevoile sale. Din caracteristicile unui oraș inteligent menționăm: guvernare inteligentă, economie inteligentă, mobilitate inteligentă, mediu inteligent, populație inteligentă, mod de viață inteligent rezultă inițiative pentru implementarea acestor caracteristici.¹⁷

Orașele sunt determinante pentru prezentul și viitorul populației. Statisticile arată că 70% dintre europeni trăiesc în zone urbane și consumă 70% din energia produsă. Dacă ne referim la România 56,4% din populație este urbană (World Factbook 2015). Importanța orașelor în viața socială justifică acțiuni pentru crearea de orașe inteligente. Un exemplu relevant este Strategia Uniunii Europene Europa 2020 (European Union Digital Agenda 2020 2015) care include angajamente pentru promovarea orașelor inteligente și investițiile în infrastructura ICT și dezvoltarea capitalului uman și social aferent. Orașul inteligent (sau smart city în literatura de limbă engleză) este o zonă urbană care creează dezvoltare durabilă și calitate a vieții ridicată prin excelență în domeniile de activitate ca rezultat al unui capital uman solid, capital social și infrastructură ICT, folosirea tehnologiilor digitale pentru ridicarea standardului de viață, reducerea costurilor și o comunicare mai bună cu cetățenii (Baltac 2015).

Principalele elemente care trebuie parcurse pentru a deveni un oraș inteligent este implementarea unui plan de Management de tip "Smart", urmat de crearea unui context de urbanizare cât mai accelerat. Regiunea Sud Muntenia era, la momentul 2019, la faza în care se făceau primii pași în implementarea acestui concept. De asemenea, gradul de urbanizare al regiunii este foarte scăzut, diametral opus mediei U.E., un indicator clar al distanței pe care orașele din această regiune trebuie să le parcurgă pentru a implementa acest sistem. Din punctul de vedere al potențialului existent la nivel regional, majoritatea

¹⁶ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

¹⁷ Sesiunea de comunicări științifice „Orașul inteligent”

https://www.academia.edu/29219879/Sesiunea_de_comunic%C4%83ri_%C8%99tiin%C8%9Bifice_Ora%C8%99ul_in_teligent_Smart_Cities_Proceedings_

orașelor sunt la momentul de față subpopulate, astfel încât implementarea unor concepte de tip smart ar fi mai puțin dificile comparativ cu orașele mari, aglomerate, unde există provocări suplimentare cauzate de densitatea ridicată.

Referitor la sistemul de așezări urbane, regiunea Sud Muntenia este alcătuită dintr-o rețea de 48 de municipii și orașe de dimensiuni mici și medii, cu un grad scăzut de urbanizare (sub 50%) care nu au putut să funcționeze ca și centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse. Așadar, încurajarea dezvoltării policentrice, apariției unei noi relații oraș-sat, intensificarea specializării și creșterea performanței economice, inclusiv prin îmbunătățirea conectivității și accesibilității sunt factori care pot influența urbanizarea și dezvoltarea regiunii Sud Muntenia. De asemenea, existența unor instituții performante reprezintă un alt factor decisiv în vederea creării unui mediu urban dezvoltat.

Conform raportului *“The rise of Digital Challengers”*, sectorul public din România prezintă rate de cheltuieli relativ mari pentru software, hardware și soluții de telecomunicații, comparativ cu media Comunității Economice Europene (rezultând un scor de digitalizare relativ ridicat) - acest lucru nu s-a tradus încă într-o disponibilitate ridicată și adoptarea soluțiilor de e-guvernare. La nivel european, România are cele mai mici rate de penetrare și absorbție a serviciilor guvernamentale. Referitor la furnizarea serviciilor publice digitale către cetățeni, rezultatele României sunt mult sub media UE. Pentru a veni în întâmpinarea acestor provocări, la nivelul CE, s-au identificat nevoile de investiții prioritare pentru a valorifica avantajele digitalizării pentru cetățeni, pentru a spori măsurile privind e-guvernarea, inclusiv prin introducerea și consolidarea unor servicii interoperabile la nivel european, e-incluziunea, e-sănătatea, învățarea on-line, competențele digitale. Recomandările fac referire la necesitatea investițiilor pentru a crea servicii publice digitale interoperabile între instituțiile publice și pentru a atrage și a consolida competențele în domeniul IT.

În ceea ce privește situația la nivel regional, investițiile pentru digitalizare finanțate din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014 - 2020 situează regiunea Sud Muntenia pe locul 5 din punctul de vedere al fondurilor europene contractate (153,91 mil. lei) și pe locul 3 din punct de vedere al fondurilor europene absorbite după regiunile București Ilfov și Nord Vest (104,37 mil. lei).

În cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud Muntenia au fost identificate, în urma unui proces elaborat de evaluare și selecție, șase domenii de specializare inteligentă, cu cel mai ridicat potențial de inovare, dezvoltare și antrenare a celorlalte domenii de activitate din regiune. Unul din aceste domenii este reprezentat de “Localitățile inteligente”, care are ca și obiectiv adoptarea unor concepte precum: locuințe inteligente, soluții pentru mobilitate urbană, soluții smart-grid, de eficiență energetică “zero-emisii” și producere a energiei regenerabile, managementul deșeurilor: colectare, reciclare, decontaminare, gestiunea calității apei.

Prin urmare, operațiunile din cadrul **Axei 2 - O regiune cu orașe smart** au fost selectate în vederea dezvoltării durabile a localităților regiunii prin folosirea tehnologiilor digitale pentru ridicarea standardului de viață, reducerea costurilor și o comunicare mai bună cu cetățenii.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone

funcționale urbane;

- Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local;
- Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local.

Pentru aceste investiții se vor lansa apeluri combinate, competitive și necompetitive, în funcție de categoriile de orașe.

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea **Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 - 2027**, prin contribuția adusă Ariei prioritare 10 - Capacitate instituțională și cooperare, Acțiunea 1- *Îmbunătățirea capacității instituționale pentru furnizarea de servicii publice de înaltă calitate* și Acțiunea 8 - *Dezvoltarea capacității municipiilor și orașelor în vederea facilitării dezvoltării locale și regionale*.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalul grup țintă este format din

- Autorități publice
- Mediul de afaceri
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Mileston e (2024)	Targe t (2029)
2	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii și aplicații digitale	Nr. instituții publice		

Table 3: Result indicators

Prior ity	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Base line or refer ence valu e	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sour ce of data [200]	Comm ents [200]
2	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvolt ată	RCR 11	Utilizatori de noi servicii și aplicații digitale publice	Utilizat ori anuali					
				RCR 12	Utilizatori de noi produse, servicii și aplicații digitale dezvoltate de întreprinde ri	Utilizat ori anuali					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹⁸

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

¹⁸ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

*** If marked go to section 2.A.2.a*

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁹	Code	Amount (EUR)
3	FEDR	Mai puțin dezvoltată	025, 026, 033, 034, 048, 050, 073, 074, 075, 076, 077,	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ²⁰	Code	Amount (EUR)
3	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ²¹	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective²² (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

¹⁹ Not relevant for CF

²⁰ Not relevant for CF

²¹ Not relevant for CF

²² Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Conform "Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050" la nivel național, consumul final de energie în clădiri reprezintă 42% din totalul consumului final de energie, din care 34% reprezintă clădiri rezidențiale, iar restul (aproximativ 8%) clădiri comerciale și publice. Sectorul rezidențial are cea mai mare pondere a consumului de energie (aproximativ 81%), în timp ce toate celelalte clădiri la un loc (birouri, școli, spitale, spații comerciale și alte clădiri nerezidențiale) reprezintă restul de 19% din consumul total de energie finală. În sectorul rezidențial, energia termică este folosită pentru încălzire și apă caldă menajeră. În general, eficiența acestei utilizări a energiei termice este de doar 43%.

Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu probleme mari de eficiență energetică a clădirilor publice și a celor din sectorul locuințelor, de aceea regiunea va trebui să valorifice în mod durabil potențialul economic, în scopul rezolvării acestor probleme, dar și pentru îmbunătățirea aspectului estetic al clădirilor, pentru un mediu mai puțin poluat, oferind în același timp condiții mai sănătoase de viață pentru populație.

La nivel regional sectorul clădirilor este unul dintre cei mai importanți consumatori de energie, deoarece la nivelul unei clădiri consumul de energie termică pentru încălzire și pentru asigurarea necesarului de apă caldă menajeră reprezintă aproximativ 70% din consumul total de resurse energetice.

În regiunea Sud Muntenia, conform INS, consumul de energie termică a scăzut de la 1.287.109 Gcal în 2013 la 1.057.606 Gcal în 2018, pe fondul încetării activității economice a furnizorilor de energie termică de la nivelul orașelor din regiune.

Conform Raportului de țară al UE, pentru 2019, în ceea ce privește sectorul rezidențial, consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep, trend de scădere ce se menține și datorită implementării intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice la nivelul clădirilor și scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În conformitate cu prevederile Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, începând cu 2018, România are obligația de a renova anual 3% din suprafețele deținute sau ocupate de autoritățile publice. În acest context, investițiile promovate în regiunea Sud Muntenia vor contribui la îndeplinirea țintei anuale de renovare, a României, ce derivă din îndeplinirea obligațiilor naționale ale Directivei Uniunii Europene privind eficiența energetică.

Lecțiile învățate din implementarea POR 2014 – 2020 evidențiază faptul că îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor a fost cea mai eficientă investiție din punctul de vedere al raportului cost/beneficiu pentru a realiza reduceri de CO₂ (cu un cost mediu de doar 2.987 € și 9.267 €/tonă CO₂ echivalent pentru clădirile rezidențiale și respectiv cele publice).

Acțiunile strategice ale acestui obiectiv vor contribui în mare măsură la îndeplinirea țintei de 30,7% pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030 pentru România, în conformitate cu Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice (PNIESC) 2021-2030.

Aceste acțiuni strategice, de promovare a eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, sunt în strânsă corelare cu acțiunile prevăzute în Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) / Planurile pentru Îmbunătățirea Eficienței Energetice(PIEE), pentru orizontul anului 2030, realizate la nivelul municipiilor și orașelor (peste 5000 locuitori) din regiune. În cadrul acestor planuri sunt prevăzute măsuri menite să reducă emisiile de CO2 pe baza reducerii consumului final de energie de către utilizatorii finali.

Sub acest obiectiv specific vor fi finanțate investiții pentru creșterea eficienței energetice în clădirile publice, cu precădere în unitățile de învățământ preuniversitar (creșe, grădinițe, școli primare, școli gimnaziale etc.), inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate.

Mai trebuie adăugat faptul că regiunea deține un patrimoniu important de clădiri publice clasate drept **monumente istorice**, a căror reabilitare este necesar să includă și activități de îmbunătățire a eficienței energetice.

În mod special, acțiunile vor viza investițiile în sectorul locuințelor de tip condominiu, investiții în proiecte de sisteme de încălzire/răcire centralizată cu instalații de producere a energiei termice din surse alternative de energie (solară, geotermală, etc.), precum și pentru distribuția acestora către condominiile aferente. De asemenea, introducerea sistemelor de tip IoT va face ca aceste sisteme de producere și distribuție a energiei termice să-și scadă costurile. Scopul final fiind acela de tranziție de la combustibili fosili, la energii verzi-regenerabile, și de scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie;
- Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate bazată pe combustibili alternativi / SACET de condominiu.

Investițiile se vor finanța în baza PAED și PIEE, utilizându-se o abordare combinată între apeluri non-competitive și apeluri competitive, în funcție de categoriile de orașe.

Se intenționează dezvoltarea de proiecte pilot și vor avea prioritate orașele ce își propun introducerea centralelor de termoficare la nivel de condominiu.

Principalul rezultat preconizat, ca urmare implementării acțiunilor de importanță strategică menționate anterior, îl constituie reducerea consumului de energie în infrastructurile de clădiri publice, respectiv în sectorul locuințelor private și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sistemele de încălzire centralizată/SACET de condominiu. Un rezultat pe termen lung al creșterii eficienței energetice în clădirile publice și în sectorul locuințelor îl constituie îmbunătățirea aspectului estetic al clădirilor, un mediu mai puțin poluat, oferind în același timp condiții mai sănătoase de viață pentru populație. Mai mult, reabilitarea termică a clădirilor ar putea fi un sector care să contribuie la creșterea economică, care ar ajuta nu numai industria locală de construcții, ci, de asemenea, domeniile adiacente precum cercetarea dezvoltarea și inovarea(CDI).

Aceste obiective strategice vor contribui la îndeplinirea măsurilor prioritare din PDR 2021-2027, măsuri prioritare ce au fost identificate și agreeate de către Grupul Tematic Regional privind Protecția mediului, eficiența energetică și tranziția către economia circulară, grup constituit pentru elaborarea PDR 2021-2027.

Acțiunile strategice aferente axei prioritare 3 vor contribui la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Strategiei UE pentru regiunea Dunării, și anume la realizarea: Planului de Acțiune al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, din 2020, prin contribuția adusă Ariei Prioritare 2 - ENERGIE DURABILĂ (ACȚIUNEA 2: Promovarea eficienței energetice și a utilizării energiei regenerabile în clădiri și sisteme de încălzire, inclusiv termoficare și răcire și instalații combinate de căldură și energie).

*1 Mtep = 11,628 x 10⁹ kWh

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO18	Gospodării care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice a locuinței	Nr. gospodării		
				RCO19	Clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice	mp		
				RCO20	Linii de rețea de încălzire și răcire districtuale recent	km		

					construite sau îmbunătățite			
				RCO 104	Număr de unități de cogenerare de înaltă eficiență	Unități de cogenerare		

Table 3: Result indicators											
Prio rity	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Meas urement unit	Basel ine or refer ence value	Refer ence year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Comment s [200]
3	2.1 Promovare a eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FEDR	Mai puțin dezvolt ată	RCR 26	Consum final anual de energie (din care: utilizatori rezidențiali, privați nerezidențiali, publici nerezidențiali)	Mwh/ an					
				RCR 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	tone CO ₂ eq/a n					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective²³ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

²³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Protecția biodiversității alături de cea a naturii reprezintă un factor deosebit de important pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, pentru ca acestea să aibă orașe prietenoase cu mediul. Reducerea poluării și investițiile în infrastructura verde, pe de altă parte, asigură menținerea acestei protecții pentru o perioadă cât mai lungă de timp, într-un mod cât mai eficient și sigur.

România a rămas în urmă cu privire la mai multe componente care afectează nivelul de trai al populației. Este vorba despre regenerarea spațiilor urbane degradate, decontaminarea siturilor vechi contaminate, infrastructura verde, precum și de echipamentele pentru măsurarea poluanților din atmosferă.

Orașele din România, de la cele mai mici și până la cele mai mari, se confruntă cu probleme legate de degradarea și abandonarea terenurilor. În regiunea Sud Muntenia există peste 41% de situri potențial contaminate și numai 8% situri contaminate. Din cele 16 situri contaminate din regiune, peste jumătate (9) sunt localizate în județul Prahova, iar un sfert (4) în județele Argeș și Dâmbovița. Câte un sit se regăsește în județele Călărași, Teleorman și Giurgiu și nici unul în județul Ialomița.

Din perspectiva siturilor potențial contaminate, cele mai multe (45% - peste 220) se regăsesc în județul Giurgiu, urmat de județul Argeș cu 23% (111 situri) și Dâmbovița cu 16% (77). La polul opus, în județul Călărași există un singur sit potențial contaminat, iar în județele Ialomița și Prahova există câte 10 astfel de situri.

Ținând cont că norma Organizației Mondiale a Sănătății este de 50 mp/locuitor pentru spațiul verde, iar standardele Uniunii Europene prevăd 26mp/locuitor, Comisia Europeană a tras unele semnale de alarmă în legătură cu orașele poluate din România care nu îndeplinesc acest criteriu. În România, situația spațiilor verzi urbane este mult sub nivelul standardelor europene, media fiind de doar 18 mp/locuitor, din cauza diminuării suprafeței acestora în ultimii 15 ani.

Conform Institutului Național de Statistică, în România, doar cinci dintre municipiile reședință de județ îndeplinesc cerința de 26 de metri pătrați de spațiu verde pentru fiecare locuitor. În regiunea Sud Muntenia, doar județul Ialomița depășește cerința impusă de UE având 46,3 de metri pătrați de spațiu verde pentru fiecare locuitor, dar nu reușește să atingă media impusă de Organizația Mondială a Sănătății. Celelalte 6 județe ale regiunii Sud Muntenia nu ating norma impusă de UE, cea mai mică suprafață de metri pătrați a zonelor verzi pe cap de locuitor fiind identificată, conform datelor puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (INS), în județul Giurgiu (7,8 mp/locuitor).

Un mediu plăcut ajută întotdeauna la crearea unei imagini favorabile asupra centrelor urbane și prin aceasta, poate spori atractivitatea pentru investiții și pentru oferta de noi locuri de muncă. Mai mult, prezența spațiului verde, prin aspectele benefice pe care le oferă locuitorilor, determină creșterea în valoare a zonelor urbane și, implicit, a valorii proprietăților localizate în vecinătatea lor.

De asemenea, spațiile verzi pot juca un rol semnificativ în dezvoltarea turismului, acestea contribuind la creșterea incluziunii sociale, prin crearea de oportunități pentru ca persoanele de toate vârstele să interacționeze atât prin contact social informal, cât și prin participarea la evenimentele comunității. Totodată, acestea pot constitui locuri de desfășurare pentru diverse evenimente sociale și culturale, cum sunt festivalurile locale, celebrările civice sau desfășurarea unor activități teatrale, cinematografice etc. În anumite condiții, spațiile verzi pot deveni, locuri de joacă pentru copii, contribuind la dezvoltarea fizică, mentală și socială a acestora. Ele facilitează un necesar comportament de socializare a copiilor.

În același timp, terenurile abandonate, deteriorate și neutilizate din interiorul municipiilor reședință de

județ și orașe pot dobândi destinația de zone de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate prin mecanismul de reconversie a acestora. În acest sens sunt necesare investiții la nivel regional în crearea și extinderea spațiilor verzi urbane, care au o contribuție importantă la epurarea chimică a atmosferei și la atenuarea poluării fonice. Spațiile verzi, constituie adevărate bariere pentru zgomote, contribuind semnificativ la reducerea nivelului acestora, în perioada de vegetație.

Împreună cu investițiile în infrastructura verde se caută adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprente ecologice a componentei antropice. Alegerea unor variante compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime. Reducerea impactului asupra ariilor protejate și menținerea / refacerea conectivității coridoarelor ecologice, extinderea coridoarelor ecologice în mediul urban, măsuri de identificare și protejare a animalelor sălbatice ce se adăpostesc în clădirile supuse reabilitării, implementarea în mediul urban de soluții tip acoperiș verde (conform legislației naționale în vigoare), pereți verzi sau grădini urbane, etc reprezintă soluții care trebuie luate în considerare pentru o dezvoltare durabilă consistentă.

La nivel regional, în anul 2017, supravegherea calității aerului s-a realizat în cadrul rețelei de monitorizare continuă a calității aerului, prin intermediul a 27 stații automate amplasate în cele mai relevante zone ale regiunii inclusiv în orașele de la granița româno – bulgară, respectiv în zonele: Turnu Măgurele – Nikopole, Zimnicea – Sviștov, Giurgiu – Ruse și Călărași – Silistra. Trendul emisiilor totale de gaze cu efect de seră a fost ascendent, în intervalul 2013 – 2017, valoarea acestora depășind pentru prima dată 15.000 tone în anul 2017, iar populația cea mai afectată fiind cea din mediul urban. Astfel, se face simțită nevoia achiziției de echipamente care să măsoare poluanții din aerul ambiental.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea promovării investițiilor în zonele urbane în infrastructura verde și în coridoarele ecologice, regenerarea spațiilor degradate, reconversia funcțională a terenurilor neutilizate, și achiziția de echipamente de măsurare a poluării aerului din atmosferă.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane;
- Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate;
- Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente;
- Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental.

Finanțarea investițiilor ce au în vedere regenerarea urbană se va face prin apeluri mixte, competitive și non-competitive, în funcție de categoria de orașe și vor avea prioritate aplicațiile a căror documentație tehnică a fost finanțată din POAT 2014 – 2020.

Astfel, pentru a asigura o regiune verde, activitățile vor contribui la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și vor viza investiții în dezvoltarea unei infrastructuri urbane verzi prin care să se acorde prioritate reducerii treptate a poluării aerului și îmbunătățirii calității vieții cetățenilor conform acțiunilor numărul 5 - Ancorarea conceptului de infrastructură verde a UE în regiunea Dunării și numărul 9 – “Luarea de măsuri pentru reducerea treptată

a poluării aerului, cu un pas minim pentru respectarea valorilor limită pentru poluanți conform Directivei privind calitatea aerului” din cadrul Priorității 6 – Biodiversitate și peisajele, calitatea aerului și a solurilor

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă sunt:

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor și orașelor

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurem ent unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO36	Suprafața infrastructurii verzi care beneficiază de sprijin în zonele urbane	Ha		
				RCO38	Suprafața de sol reabilitat care beneficiază de sprijin	Ha		
				RCO39	Sisteme de monitorizare a poluării aerului instalate	Ha		

Table 3: Result indicators											
Pri orit y	Specific objective (Investmen t for Jobs and Growth goal or	Fund	Categ ory of regio n	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Baseli ne or refere nce value	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Com ment s [200]

	EMFF)										
3	2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau modernizate în zonele urbane	Nr. persoane					
				RCR 52	Sol reabilitat utilizat pentru zone verzi, locuințe sociale, activități economice sau la nivel de comunitate	Ha					
				RCR 50	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	Nr. persoane					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective²⁴ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

²⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Transportul reprezintă unul din principalele sectoare care necesită schimbări semnificative pentru scăderea emisiilor de dioxid de carbon.

Orașele din România se confruntă din ce în ce mai mult cu probleme legate de transport, iar nevoia unei mobilități urbane durabile și multimodală a fost recunoscută pe scară largă. Migrarea locuitorilor din orașe către suburbii determină apariția unor modele rezidențiale care presupun deplasarea pe distanțe mari. Acest fenomen de extindere a așezărilor urbane se dezvoltă în paralel cu o creștere a numărului de vânzări de autoturisme noi și a traficului de navetiști, fiind responsabil pentru blocajele din trafic, timpii mari de deplasare în localități.

Îmbunătățirea mobilității urbane și în același timp, reducerea congestionării traficului, a poluării și a accidentelor reprezintă provocări comune pentru toate marile orașe.

Creșterea gradului de urbanizare și a mobilității populației, reprezintă factori care au contribuit semnificativ la creșterea nivelului de zgomot în mediul urban, ceea ce reprezintă o problemă de mediu de importanță tot mai mare, iar expunerea oamenilor la zgomot contribuie la apariția deficiențelor de sănătate, la reducerea productivității muncii și la ineficiența timpului alocat activităților de recreere.

În plus, cerințele privind mobilitatea cetățenilor cresc, iar atitudinea acestora față de mobilitate se modifică. Mobilitatea este privită tot mai mult ca pe un serviciu, oamenii doresc să poată să treacă fără efort de la un mod de transport la altul și să se bucure de acces facil.

Promovarea unei mobilități urbane durabile se traduce printr-un spectru larg de beneficii pentru cetățenii cum ar fi îmbunătățirea calității vieții și a siguranței rutiere, calitate mai bună a aerului și mai puțină poluare fonică. Mobilitatea este un factor important pentru dezvoltarea economiei locale. Un trafic fluent, fără blocaje semnificative ajută la diminuarea substanțială a costurilor pentru comunitatea locală și atrage noi afaceri. În competiția globală și națională a centrelor urbane, un oraș bine organizat și durabil este, de asemenea, un oraș mai atractiv pentru investitori.

Îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun prin înlocuirea celor vechi cu vehicule noi electrice reprezintă o alternativă prietenoasă cu mediul și eficientă din punct de vedere al resurselor pentru deplasarea de zi cu zi a cetățenilor, iar dezvoltarea infrastructurii aferente va sporii confortul, viteza de deplasare și va contribui la reducerea poluării fonice și a aerului.

Dezvoltarea, extinderea parcului și a liniilor de material rulant (linii de tramvai) existent și modernizarea celor existente vor contribui deasemenea la dezvoltarea unui transport civilizat, crescând accesibilitatea cu zonele înconjurătoare și cu rețea de transport național și atractivitatea locuitorilor pentru acest mod de transport.

Realizarea de culoare de mobilitate și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru mijlocul de transport în comun va crește semnificativ frecvența serviciilor de transport, va reduce timpul de călătorie și va ajuta la decongestionarea traficului. Mai mult, dezvoltarea infrastructurii pentru transportul alternativ și anume crearea de piste de biciclete are ca scop promovarea utilizării bicicletelor ca metoda de deplasare zilnică, nu doar folosirea ei în scop recreativ.

Prin extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) se urmărește încurajarea utilizării autovehiculelor electrice și/sau hibride reprezentând o oportunitate

suplimentară în asigurarea mobilității sustenabile.

Mai mult, realizarea parcarilor de tip Park and Ride va facilita transferul de la autoturismul personal la mijloacele de transport în comun, persoanelor care se deplasează în scop recreativ, social sau pentru a muncii și va contribui la scăderea blocajelor din trafic.

Pentru îmbunătățirea calității aerului și reducerii zgomotului din zonele urbane sunt vizate și măsuri de realizare de perdele forestiere, plantare de aliniamente de arbori și arbuști, instalarea de sisteme de reducere a circulației autoturismelor în anumite zone sau de reconfigurare a infrastructurii rutiere pe anumite străzi urbane.

Astfel, pentru a asigura un sistem de transport urban durabil, activitățile vor viza investiții în dezvoltarea mijloacelor de transport de transport motorizate și nemotorizate și în infrastructura aferentă prin care să se acorde prioritate utilizatorilor și să li se ofere alternative mai abordabile ca preț, mai ușor accesibile, mai sănătoase și mai puțin poluante, care să poată înlocui obiceiurile lor actuale în materie de mobilitate și care să formeze conexiuni cu zonele înconjurătoare și cu rețeaua de transport național și european

În cadrul acestui obiectiv specific vor fi avute în vedere următoarele tipuri de acțiuni planificate:

- Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi);
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea liniilor de tramvai, traseelor de transport public electric;
- Achiziționare/modernizare material rulant (tramvaie), achiziționare troleibuze/autobuze;
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate și construirea/ modernizarea/ reabilitarea/ extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public, inclusiv infrastructura tehnică aferenta si retehnologizari;
- Crearea/extinderea infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- Îmbunătățirea calității aerului și reducerea zgomotului prin instalarea sistemelor de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone, plantarea de aliniamente de arbori și arbuști, construirea parcarilor de transfer la transportul public de tip „park and ride”, configurarea/ reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane pentru reducere de CO2 prin eficientizarea transportului datorata logisticii urbane si restrictionare/limitare/ control acces a vehiculelor private sau de marfă.

Proiectele vor fi finanțate în baza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă, prin apeluri non-competitive, prioritare fiind cele pregătite cu ajutorul POAT 2014-2020.

Aceste actiuni vor contribui la atingerea obiectivelor moco-strategice ale *Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Axa Prioritară 1B Mobilitate Aeriană-Rutieră-Feroviară, Acțiunea 4 - Asigurarea sistemelor de transport metropolitane durabile și mobilitate.*

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO55	- Lungimea liniilor de tramvai și metrou – noi	Km		
				RCO56	Lungimea liniilor de tramvai și metrou – reconstruite/ modernizate	Km		
				RCO57	Material rulant ecologic pentru transportul public	Km		
				RCO58	Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	Km		
				RCO59	Infrastructuri pentru carburanți alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) care beneficiază de sprijin	Puncte de reîncărcare		
				RCO 60	Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	Orașe și localități		

Table 3: Result indicators											
Priorit	Specific obiectiv	Fund	Categor	ID [5]	Indicator	Measur	Baseline	Reference	Target	Source	Comments

y	e (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)		region		[255]	t unit	reference value	year	(2029)	of data [200]	[200]
3	2.8 Promovarea mobilității urbane multimediale sustenabile	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR50	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	Nr. persoane					
				RCR62	Număr anual de pasageri ai transporturilor publice	Nr. utilizatori					
				RCR 63	Numărul anual de utilizatorii ai liniilor de tramvai și de metrou noi/modernizate	Nr. utilizatori					
				RCR 64	Numărul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	Nr. utilizatori					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* - 4. O regiune mai accesibilă

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in

point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ²⁵

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ²⁶	Code	Amount (EUR)
4	FEDR	Mai puțin dezvoltată	058, 059, 062	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ²⁷	Code	Amount (EUR)
4	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ²⁸	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective²⁹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

²⁵ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

²⁶ Not relevant for CF

²⁷ Not relevant for CF

²⁸ Not relevant for CF

²⁹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

OS - 3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 4 - O regiune mai accesibilă

Accesibilitatea rutieră reprezintă una din premisele asigurării necesităților populației în cadrul și între localități și asigură accesul producătorilor la piețele de desfacere. Pornind de la ideea că, rolul transportului constă în asigurarea legăturilor dintre localități și buna funcționare a piețelor, există un potențial mare de utilizare a modelelor de accesibilitate cu referință la alte sectoare și domenii economice (educație, sănătate, agricultură, piața muncii etc).

Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind o regiune de graniță, iar rețeaua de drumuri existentă ar trebui să asigure o bună deschidere internă și internațională.

Dezvoltarea mobilității rutiere naționale și regionale va viza extinderea și lărgirea anumitor categorii de drumuri, inclusiv diverse structuri, instalații de semnalizare, marcaje și sisteme electrice necesare având ca scop mărirea vitezei de deplasare, fluidizarea traficului și asigurarea unui trafic sigur, cu un potențial scăzut de accidente și eficient.

O rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială pentru transportul rutier fără probleme, care este cel mai utilizat mod de transport din regiune.

Dezvoltarea infrastructurii regionale, precum și conectarea la rețeaua TEN-T este de importanță crucială pentru regiune. O infrastructură accesibilă și intermodală va ajuta la dezvoltarea competitivității economice naționale și regionale, la reducerea timpilor de deplasare, la mobilitatea forței de muncă, a populației care se deplasează în scop recreativ, precum și a materiei prime, semifabricate și produse finite destinate vânzării.

Gradul de dezvoltare a mobilității rutiere are un impact asupra mai multor domenii, printre care și dezvoltarea turismului și afluxul investițiilor străine. În plus, mobilitatea transfrontalieră rutieră este semnificativă în context internațional în ceea ce privește comerțul exterior și cooperarea în diferite domenii.

Acțiunile planificate care vor fi finanțate, pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere care asigură conectivitatea cu rețeaua TEN-T sunt:

- Investiții în rețeaua de drumuri județene care asigura conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, inclusiv asigurarea sistemelor și marcajelor de semnalizare și siguranță rutieră și pentru siguranța celorlalți participanți la trafic, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verzi și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră

(pasaje, extinderi la 4 benzi, inclusiv măsuri de siguranță).

Pentru aceste proiecte se vor organiza apeluri necompetitive, în baza prioritizării la nivel de CpDR și avizării de către Ministerul Transporturilor, prioritare fiind proiectele pregătite cu ajutorul POAT 2014-2020.

Activitățile prevăzute în Axa 4 vor fi corelate cu obiectivele strategice identificate în Master Planul General de Transport al României și complementare cu acțiunile propuse prin Programul Operațional de Transport 2021-2027.

Dezvoltarea mobilități regionale și locale durabile, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere va contribui la un transport mai sigur, mai eficient și durabil și la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Planului de Acțiune pentru Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Axa Prioritară 1B: Mobilitate Aeriană-Rutieră-Feroviară, Acțiunea 1 ce vizează finalizarea rețelei de bază TEN-T (feroviară și rutieră) care traversează regiunea Dunării, depășind dificultățile și blocajele luând în considerare provocările de mediu, economice și politice, în special în secțiunile transfrontaliere.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor
- Participanții la trafic

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Mileston e (2024)	Targe t (2029)
4	3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO44	Lungimea drumurilor noi care beneficiază de sprijin - altele	Km		
				RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate -	Km		

	transfrontaliere				alte			
--	------------------	--	--	--	------	--	--	--

Table 3: Result indicators											
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Cate gory of regi on	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Baseli ne or refer ence value	Refe renc e year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Com ment s [200]
4	3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale , inclusiv îmbunătățir ea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontali ere	FEDR	Mai puți n dezv oltat ă	RCR55	Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	Pasage ri/km/ an					
				RCR56	Timp câștigat datorită îmbunătățirii infrastructurii rutiere	Man - days/y ear					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 5. O regiune educată

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in

point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation³⁰

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ³¹	Code	Amount (EUR)
5	FEDR	Mai puțin dezvoltată	085, 086, 087, 088	

Table 5: Dimension 2 - form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³²	Code	Amount (EUR)
5	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	

Table 6: Dimension 3 - territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ³³	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 - ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective³⁴ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

³⁰ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

³¹ Not relevant for CF

³² Not relevant for CF

³³ Not relevant for CF

³⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

OS - 4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 5 - O regiune educată

Monitorul Educației și Formării 2019 – România, elaborat de Comisia Europeană, subliniază faptul că sunt necesare investiții importante în sistemul de educație, afectat profund de schimbările demografice.

Principalele probleme cu care se confruntă România în domeniul educației sunt legate de investițiile insuficiente în infrastructura educațională, scăderea gradului de participare al elevilor în toate nivelurile de învățământ, accesul și calitatea la medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare. Investițiile în educație rămân scăzute în comparație cu cele de la nivelul UE, în timp ce nevoile de investiții ale sectorului sunt ridicate. Alte provocări cu care se confruntă regiunea sunt: ratele scăzute de înscriere în sectorul educației și îngrijirii timpurii a copiilor proveniți din grupuri socioeconomice defavorizate, în rata ridicată de părăsire timpurie a școlii și în decalajele mari dintre unitățile de învățământ cu personalitate juridică și cele satelit din punctul de vedere al rezultatelor educaționale. Distanțele lungi de mers pe jos până la grădinițele din zonele rurale și cheltuielile cu naveta constituie deja bariere în calea accesului la o educație de calitate, în timp ce serviciile de transport școlar sunt insuficiente, în special în zonele rurale.

În ultimii ani, în contextul declinului demografic, România a închis 25 % dintre unitățile sale de învățământ cu personalitate juridică și 17% dintre unitățile de învățământ satelit (Banca Mondială, 2018). De asemenea, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a scăzut cu o pătrime. La nivel regional, situația urmează tendința națională. Astfel, au fost închise unități școlare în special în mediul rural, mulți elevi fiind nevoiți să urmeze cursurile unor unități școlare aflate la o distanță mare de domiciliu, acest lucru ducând la supraaglomerarea altor școli din regiune. Capacitatea insuficientă a sălilor de clasă ar putea conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum: repetenția, adecvarea vârstei elevilor la nivelul clasei și abandonul școlar. Studiile arată că supraaglomerarea este corelată statistic semnificativ cu repetenția, abandonul și adecvarea vârstei la nivelul clasei în cazul învățământului secundar superior.

Având în vedere tendințele demografice în scădere, care, după toate probabilitățile, vor persista, precum și starea deficitară a mediilor fizice de învățare din numeroase unități de învățământ, reconfigurarea rețelei școlare ar putea contribui la creșterea eficienței și la eliberarea de resurse pentru îmbunătățirea calității.

Analiza elaborată în cadrul PDR Sud Muntenia evidențiază o nevoie stringentă de îmbunătățire a condițiilor sanitare din școlile regiunii și de a le oferi elevilor spații de învățare moderne (de exemplu, laboratoare de științe, săli de sport, biblioteci).

Acest obiectiv specific are ca scop îmbunătățirea calității infrastructurii educaționale prin dotarea și modernizarea creșelor, grădinițelor, a școlilor, a liceelor, a campusurilor școlare, precum și a centrelor pentru formare profesională și a universităților, în vederea asigurării unui proces educațional de calitate

care să corespundă standardelor europene și a creșterii participării populației școlare și a adulților la procesul educațional. Este evident că starea și accesibilitatea infrastructurii educaționale și a dotărilor aferente contribuie semnificativ la asigurarea calității și a accesului la educație al populației. Astfel, lista priorităților de finanțare din domeniul educației a fost elaborată pe baza rezultatelor analizei socio-economice din Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 și reflectă necesitățile de finanțare ale nevoilor și problemelor identificate, precum și a potențialei contribuții la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în regiunea Sud Muntenia, în perioada 2021 - 2027.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea accesul la educație pentru fiecare nivel de învățământ, accentul fiind pus pe investițiile în infrastructura educațională care să îmbunătățească condițiile de studiu ale elevilor.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Investiții în infrastructura pentru nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar, inclusiv învățământ special;
- Investiții în infrastructura școlilor și centrelor de educație și formare profesională / învățământ profesional / învățământ dual, inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluzivă).

Proiectele vor fi finanțate prin apeluri competitive și va fi punctată suplimentar complementaritatea cu POCU.

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 - 2027, prin contribuția adusă Ariei prioritare prioritare 9- Oameni și abilități - acțiunea 5, Calitate și Eficiență în sistemele de educare și instruire, care vizează furnizarea educației și instruirii de înaltă calitate și inclusive, care să ofere oportunități atât pentru coeziune economică și socială, să sprijine competitivitatea și creșterea, cât și dezvoltarea inteligentă, inclusivă și durabilă și să favorizeze cetățenia democratică și valorile europene - ajutând astfel pe toți indivizii să-și dezvolte întregul potențial într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și dedidactic implicat în procesul de învățământ
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Mileston e (2024)	Target (2029)

5	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO66	Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor pentru îngrijirea copiilor care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)	Nr. persoane		
				RCO67	Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor din domeniul învățământului care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)	Nr. persoane		

Table 3: Result indicators											
Pri orit y	Specific objective (Investmen t for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categ ory of regio n	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Baseli ne or refere nce value	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Comm ents [200]
5	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructu rii	FEDR	Mai puțin dezvo ltată	RCR70	Numărul anual al copiilor care utilizează infrastruct urile pentru îngrijirea copiilor ce beneficiază de sprijin	Nr. utilizato ri /an					
				RCR71	Numărul anual al elevilor care utilizează infrastruct urile din	Nr. utilizato ri /an					

					domeniul învățămân tului ce beneficiaz ă de sprijin						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 6. O regiune atractivă

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

This is a priority dedicated to youth employment
This is a priority dedicated to innovative actions
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ³⁵

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ³⁶	Code	Amount (EUR)
6	FEDR	Mai puțin dezvoltată	128, 129, 130, 131, 131b	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³⁷	Code	Amount (EUR)

³⁵ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

³⁶ Not relevant for CF

³⁷ Not relevant for CF

6	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01	
---	------	----------------------	----	--

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region ³⁸	Code	Amount (EUR)	

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective³⁹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane:

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 6 - O regiune atractivă

Pentru Regiunea Sud Muntenia, este important ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și gestionat într-o manieră riguroasă, în privința condițiilor de vizitare, gradul de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, care, în prezent, călătoresc în scopuri turistice într-un număr tot mai mare.

În contextul în care obiectivele de patrimoniu cultural din regiune sunt într-un stadiu precar de conservare și degradare sau nu sunt introduse în circuitul turistico-economic, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să se concentreze asupra unor activități precum protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu care să conducă la salvarea acestora de la o dispariție iminentă și la diminuarea gradului de degradare. În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istorice (2019), în regiune există un număr de 3030 monumente istorice, din care 1208 monumente istorice de clasa A și B, ce sunt situate în mediul urban.

Valorificarea atracțiilor turistice din regiune poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane

³⁸ Not relevant for CF

³⁹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută în zone atractive pentru investitori.

O miză importantă în dezvoltarea infrastructurii din stațiunile balneare este legată de evoluțiile demografice, precum și de comportamentele sau așteptările turiștilor, pe care aceste evoluții le implică. Astfel, se preconizează că, în 2030, ponderea persoanelor cu vârsta de peste 65 ani va fi de aproximativ 12% din totalul populației Uniunii Europene, reprezentând un potențial, în termeni de piață, necesitând, totodată o adaptare a sectorului, în contextul în care serviciile îngrijire a sănătății, solicitate de aceștia, devin tot mai căutate. Investițiile în turismul balnear vor determina o mai bună valorificare a potențialului de care dispune regiunea în acest domeniu. Avantajul competitiv al sectorului balnear se referă la calitatea factorilor de cură, a izvoarelor minerale, precum și la gradul lor de răspândire pe teritoriul regiunii, fiind cunoscut faptul că peste 1/3 din apele minerale din Europa sunt concentrate în România.

Infrastructura deficitară pentru agrement turistic (baze turistice și tabere școlare) și petrecerea timpului liber determină un număr redus de turiști, vizitatori, care să petreacă un sejur cât mai îndelungat și care să efectueze cheltuieli în scop turistic. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic.

Astfel, POR va finanța protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și a serviciilor culturale în mediul urban și infrastructura turistică, inclusiv dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric.

Vor avea prioritate la finanțare acele obiective de patrimoniu localizate în zone conectate la creșterea economică, a căror restaurare va contribui în mod direct la creșterea competitivității arealului în care sunt localizate.

Având în vedere faptul că majoritatea stațiunilor turistice din regiune sunt localizate la munte, sunt necesare inclusiv măsuri de dezvoltare a turismului montan și balnear, arealele cu cea mai mare intensitate a turismului fiind cele din zona de nord a regiunii (Valea Prahovei), stațiunile turistice din zonele montane (Sinaia, Bușteni, Azuga) și stațiunile balneare (Pucioasa, Amara, Slănic Prahova), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural bazate pe o abordare durabilă, echilibrat distribuite între latura comercială și cea de protecție a mediului, cu beneficii majore pentru mediul și comunitățile locale. Prin prisma experiențelor trăite de către turiști, aceștia vor aprecia mai mult și vor alege acele destinații care acordă o atenție deosebită mediului, astfel încât va crește semnificativ atractivitatea regiunii.

Investițiile propuse trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală, elaborată de autoritatea publică locală în parteneriat cu actorii privați, care să contribuie la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea numărului de turiști și utilizatori ai infrastructurilor culturale care beneficiază de sprijin în stațiunile turistice.

Dată fiind importanța resurselor balneare, se va acorda prioritate la finanțare acelor investiții localizate în stațiunile turistice balneare, climatice și balneo-climaterice.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la stimularea circulației turistice, creșterea eficienței economice și a competitivității destinațiilor turistice. Prin realizarea acestor activități, se dorește ca

regiunea să-și valorifice, prin practicarea unor forme de turism specifice, avantajele competitive existente la nivel local.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific se referă atât la investiții pentru îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și servicii culturale cât și la investiții în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban, case memoriale, investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, investiții pentru dezvoltarea turismului balnear și de agrement, investiții pentru crearea de tabere de preșcolari și elevi/ centre multidisciplinare de tineret, precum și investiții privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte intervenții).

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele operațiuni:

- Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și servicii culturale;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban;
- Case memoriale;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Dezvoltarea turismului balnear și de agrement;
- Nișe turistice inovative;
- Tabere de elevi și preșcolari / centre multidisciplinare de tineret ;
- Investiții privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte intervenții).

Toate investițiile din cadrul acestei axe se vor finanța în baza unei strategii. Se vor lansa apeluri de proiecte de tip necompetitiv, cu punctaj suplimentar pentru cele pregătite prin POAT 2014 – 2020.

Aceste acțiuni contribuie activ la realizarea obiectivelor macro-strategice din cadrul Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 3 - Cultură și Turism, *People to People* (acțiunile 1 , 2, 5 și 6):

- Promovarea turismului durabil în regiunea Dunării și valorificarea proiectelor SUERD în domeniile culturii, naturii și turismului, care vizează investiții în toate formele de ecoturism, turism cultural, ciclism, drumeție și turism de activitate; Dezvoltarea unor structuri / sisteme eficiente de gestionare a destinației; Înființarea unor centre de excelență pentru inovare în proiectarea interdisciplinară a produselor (sub forme de turism creativ și cultural, turism de sănătate, turism activ etc.)
- Sprijinirea și promovarea turismului cultural în regiunea Dunării, ce vizează Campanii de conștientizare care urmează să fie organizate pentru a stimula o abordare integrată a prezentării și interpretării patrimoniului cultural pentru audiențe și vizitatori din turism, promovarea inovatoare a turismului durabil.
- Promovarea și încurajarea dezvoltării activităților culturale și a sectoarelor creative, ce vizează digitalizarea resurselor culturale pentru promovarea și păstrarea identității culturale din regiunea Dunării, dezvoltarea și promovarea activităților și schimburilor interculturale și multiculturale între bazinul Dunării.

- Promovarea patrimoniului cultural în regiunea Dunării, ce vizează dezvoltarea de noi rute culturale existente, protejând valorile culturale, promovarea patrimoniului cultural, tradițiile, folclorul, meșteșugurile, artele contemporane și alte activități autentice ale comunităților etnice de-a lungul regiunii Dunării.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Populația din zonele urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO77	Capacitatea infrastructurilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr		

	<u>zonele urbane;</u>							
--	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--

Table 3: Result indicators											
Pri ori ty	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categ ory of regio n	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Baseli ne or refere nce value	Referen ce year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Comme nts [200]
6	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane;</u>	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 77	Turiști/ vizite în situările care beneficiază de sprijin	Vizitatori / an					
				RCR 78	Utilizatori ai infrastructurilor culturale care beneficiază de sprijin	Număr					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective⁴⁰ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

⁴⁰ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Axa prioritară 6 - O regiune atractivă

Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a turismului sustenabil reprezintă elemente esențiale în dezvoltarea durabilă integrată și echilibrată a teritoriului național cu implicații asupra calității vieții și securității în afara zonelor urbane.

Existența unei oferte artistice accesibile cetățenilor, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului sunt indicatori ai vitalității culturale și trebuie integrate în planificările teritoriale pentru creșterea calității vieții și ca resurse pentru antreprenariat creativ în mediul rural.

Astfel, pentru Regiunea Sud Muntenia, este esențial ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și promovat într-o modalitate riguroasă, aceasta dispunând de o diversitate de obiective de patrimoniu cultural și obiective turistice.

Dezvoltarea turismului trebuie să țină cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice în afara zonelor urbane (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza degradării infrastructurii acestora, ceea ce determină un număr redus de turiști și vizitatori. Astfel, sunt necesare investiții în infrastructura turistică de agrement cât mai variată care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic.

Astfel, prin POR vor fi finanțate acțiuni privind protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și a serviciilor culturale în afara mediului urban și acțiuni în infrastructura turistică, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.

Deși regiunea Sud Muntenia deține un patrimoniu construit protejat deosebit de bogat, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic a acestora, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare. Astfel, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să vizeze activități precum protecția, conservarea și valorificarea sustenabilă a obiectivelor de patrimoniu care să ducă la evitarea diminuării valorii de patrimoniu și a accentuării degradării acestora.

În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istorice (2019), în regiune există un număr de 3030 monumente istorice, din care 1822 monumente istorice de clasa A și B sunt situate în mediul rural. Dintre acestea, majoritatea monumentelor istorice sunt de tip B, situate în mediul rural.

Zonele cu intensitate importantă a turismului sunt cele din zona de nord a regiunii (Valea Doftanei, Valea Teleajenului, Valea Slănicului, prima parte a Văii Prahova), zonele cu agroturism (județul Argeș – pe primul loc în regiune la numărul pensiunilor agroturistice), zona montană (turismul montan – în jumătatea de nord a județului Dâmbovița, respectiv în arealul montan (Masivele Leaota și Bucegi, cu Parcul Natural Bucegi, Văile Dâmboviței și Ialomiței, Peștera Ialomicioara, Cheile Zănoagei, Cheile Tătarului etc), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Totodată, autoritățile publice vizează ca și restul zonei de nord a regiunii (zona montană a județelor Dâmbovița și Argeș) să devină destinații turistice cu valențe naționale în domeniul schiabil. Astfel,

statiunea Peștera – Padina este atestată ca stațiune de interes național din martie 2018 în vederea dezvoltării unui turism montan durabil și ecologic.

Implementarea acestor acțiuni va conduce la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu importante îmbunătățiri pentru comunitățile locale, precum și la creșterea dinamicii turistice și a eficienței economice.

Investițiile propuse trebuie să facă parte din strategiile de dezvoltare locală/strategii de dezvoltare a turismului, elaborate de autoritățile publice locale, care să conducă la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea numărului de turiști și utilizatori ai infrastructurilor culturale care beneficiază de sprijin.

Astfel, intervențiile vor viza atât investiții pentru infrastructura de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, case memoriale, investiții pentru dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă, investiții pentru crearea de tabere școlare/centre multidisciplinare de tineret, investiții în obiective de patrimoniu cultural, în afara zonelor urbane, precum și investiții privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice. Totodată, trebuie menționat că în urma consultărilor cu grupurile tematice regionale a reieșit nevoia de finanțare a obiectivelor de patrimoniu cultural construit de categorie A și B, localizate în mediul rural. De asemenea, Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istorice a solicitat același lucru, în urma concluziilor studiilor realizate la nivel regional.

Lista acțiunilor planificate cuprinde următoarele:

- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și servicii culturale;
- Case memoriale;
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă;
- Tabere de elevi și preșcolari / centre multidisciplinare de tineret;
- Investiții în obiective de patrimoniu cultural, în afara zonelor urbane;
- Investiții privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte intervenții).

Toate investițiile din cadrul acestei axe se vor finanța în baza unei strategii. Se vor lansa apeluri de proiecte de tip necompetitiv, cu punctaj suplimentar pentru cele pregătite prin POAT 2014 – 2020.

Aceste acțiuni vor contribui activ la realizarea obiectivelor macro-strategice din cadrul Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 3 - Cultură și Turism, *People to People* (acțiunile 1 , 2, 5 și 6) :

- Promovarea turismului durabil în regiunea Dunării și valorificarea proiectelor SUERD în domeniile culturii, naturii și turismului, care vizează investiții în toate formele de ecoturism, turism cultural, ciclism, drumeție și turism de activitate;
- Sprijinirea și promovarea turismului cultural în regiunea Dunării, ce vizează Campanii de conștientizare care urmează să fie organizate pentru a stimula o abordare integrată a prezentării și interpretării patrimoniului cultural pentru audiențe și vizitatori din turism, promovarea inovatoare a turismului durabil.

- Promovarea și încurajarea dezvoltării activităților culturale și a sectoarelor creative, ce vizează digitalizarea resurselor culturale pentru promovarea și păstrarea identității culturale din regiunea Dunării;
- Promovarea patrimoniului cultural în regiunea Dunării, ce vizează dezvoltarea de noi rute culturale existente, protejând valorile culturale, promovarea patrimoniului cultural, tradițiile, folclorul, meșteșugurile, artele contemporane și alte activități autentice ale comunităților etnice de-a lungul regiunii Dunării, îmbunătățirea vizibilității zonelor rurale / locale, mai puțin vizitate, a siturilor de patrimoniu tangibile și intangibile culturale.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Populația din afara zonelor urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Prio rity	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Mileston e (2024)	Target (2029)
6	5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara <u>zonelor urbane</u>	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO77	Capacitatea infrastructurilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr		

Table 3: Result indicators

Pri orit y	Specific objective (Investmen t for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Baseli ne or refer ence value	Refe renc e year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Com ment s [200]
6	5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniul ui cultural, turismului și securității <u>în afara zonelor urbane</u>	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR77	Turiști/ vizite în siturile care beneficiaz ă de sprijin	Vizitat ori /an					
				RCR 78	Utilizatori ai infrastruct urilor culturale care beneficiaz ă de sprijin	Număr					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3.a Specific objective addressing material deprivation

Reference: Article 17(3) CPR and Article 18 ESF+ Regulation

Types of support

Text field [2 000 characters]

Main target groups

Text field [2 000 characters]

Description of the national or regional schemes of support

Text field [2 000 characters]

Text field [4000 characters]

B. Technical assistance priority

2.B.1 Priority for technical assistance pursuant to Article 30(4) – repeated for each TA priority

Asigurarea funcționării sistemului de management POR

Reference: Article 17(3)(ebis) CPR;

2.B.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – Article 17(3)(e)bis(i)

Axa prioritară – Asistentă Tehnică

Pornind de la lecțiile învățate în perioadele anterioare de programare se poate concluziona faptul că implementarea Programelor Operaționale Regionale prin intermediul ADR-urilor a avut succes și datorită faptului că personalul din Agenții este mai apropiat de solicitanții și beneficiarii programului, colaborând permanent cu echipele beneficiarilor.

Asistența tehnică are ca obiectiv sprijinirea instituțiilor implicate în managementul POR și a beneficiarilor, în scopul implementării eficiente și transparente a Programului.

Lista acțiunilor planificate include:

- sprijinirea Autorității de Management POR Sud Muntenia și a Organismelor Intermediare (inclusiv costuri administrative, respectiv de personal) pentru implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, control și audit;
- pentru implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, control și audit;
- achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice implementării POR Sud Muntenia în cadrul AM / OI POR;
- sprijinirea organizatorică și logistică a diferitelor comitete/ grupuri de lucru implicate în implementarea programului;
- sprijinirea activităților structurii de sprijinirea a dezvoltării urbane, în vederea furnizării de sprijin autoritatilor locale urbane (ex. sprijin dedicat pentru furnizarea de linii directoare, ghiduri și bune practici de dezvoltare urbană durabilă integrată, etc);
- elaborarea de studii specifice POR;
- sprijinirea activităților Organismului Intermediar (inclusiv costuri de personal) necesare pentru închiderea Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (monitorizare ex-post, închidere de program etc);
- instruire (conferințe, mese rotunde, seminarii, ateliere etc.) specifice domeniilor finanțate în cadrul programului în scopul îmbunătățirii cunoștințelor, a competențelor beneficiarilor și a potențialilor

beneficiari în ceea ce privește POR;

- instruirea personalului Autorității de Management POR;
- sprijinirea pregătirii / implementării POR inclusive pentru următoarea perioadă de programare (studii, analize, pregătirea de proiecte etc);
- acordarea de sprijin pentru potențialii beneficiari și pentru beneficiari, prin structurile de tip help-desk;
- activități de informare și comunicare specific POR (realizarea și distribuirea materialelor informative și publicitare, organizarea de evenimente de informare și promovare, campanii mass-media, sesiuni de comunicare și informare, vizite la proiecte etc);
- sprijinirea activităților de lansare a POR aferent următoarei perioade de programare.

În vederea implementării cu succes a axei *O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice*, ADR Sud Muntenia intenționează sprijinirea și finanțarea atât a activităților de descoperire antreprenorială cât și dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în tot procesul de specializare inteligentă.

De asemenea, prin intermediul proiectelor europene prin care ADR Sud Muntenia este coordonator sau partener, se va încerca să se ofere transfer de bune practici și know how către beneficiari în domeniile finanțate din POR (în special în partea de CDI, clustere, soluții de smart city, eficiență energetică, etc).

The main target groups - Article 17(3)(e)bis(iii) CPR

Principalele grupuri țintă:

- Autorități publice
- Angajații din cadrul entităților implicate în implementarea POR
- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Mediul educational – preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic
- Publicul larg

² Only for programmes limited to the specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.

2.B.1.2. Indicators

Output indicators with the corresponding milestones and targets – Article 17(3)(e) bis(ii)

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7	Asigurarea	FEDR	Regiune	RCO	Personal	Număr		

	funcționării sistemului de management		mai puțin dezvoltată	95	finanțat de FEDR și Fondul de coeziune			
--	---------------------------------------	--	----------------------	----	--	--	--	--

2.B.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention *Reference Article 17(3)(e)bis(iv)*

Table 8: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.B.2 Priority for technical assistance pursuant to Article 32 – repeated for each TA priority

Reference: Article 17(3)(e)

2.B.2.1 Description of technical assistance under financing not linked to costs – Article 32

Text field [3 000]

2.B.2.2. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 17(3)(e)

Table 8: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

3. Financial plan

Reference: Article 17(3)(f)(i)-(iii); Article 106(1)-(3), Article 10; Article 21; CPR

3.A Transfers and contributions⁴¹

⁴¹ Applicable only to programme amendments in line with Article 10 and 21, CPR.

Programme amendment related to Article 10, CPR (contribution to Invest EU)
Programme amendment related to Article 21, CPR (transfers to instruments under direct or indirect management or between shared management funds)

Table 15: Contributions to InvestEU*

	Category of regions	Window 1 (a)	Window 2 (b)	Window 3 (c)	Window 4 (d)	Window 5 (e)	Amount (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e))
ERDF	More developed						
	Less developed						
	Transition						
	Outermost and northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Less developed						
	Transition						
	Outermost and northern sparsely populated						
JTF*	More developed						
	Less developed						
	Transition						
CF							
EMFF							
Total							

* Initial JTF allocation (without complementary resources transferred) within the limits set in Article 21.

Table 16: Transfers to instruments under direct or indirect management*

Fund	Category of regions	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	Instrument 4	Instrument 5	Transfer amount
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						
	Transition						
	Less						

	developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
CF							
EMFF							
Total							

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 17: Transfers between shared management funds*

	Receiving fund / instrument	ERDF				ESF+				CF	EMFF	AMIF	ISF	BMVI	Total
		More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated	More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated						
ERDF	More developed														
	Transition														

	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
ESF +	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
CF															
EMFF															
Total															

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 18: Initial JTF allocation to the programme¹

Reference: Article 21 a

	Initial JTF allocation to the programme* per category of region		
	More developed	Transition	Less developed
Initial JTF allocation in the programme*			

* Programme with the JTF allocation.

¹ When JTF is the 'fund concerned' (basic data on the programme, p.1 of programme template)."

(5) Under point 3.A, a new ticking box is inserted, after Table 18:

“Obligatory transfer of ERDF and ESF+ resources as complementary support to the Just Transition Fund²

Transfer to JTF	concerns internal transfers within the programme with JTF allocation (Table 18A)
	concerns transfers from other programmes to the programme with JTF allocation (Table 18B)
	N/A (ie no support from JTF to the programme)

² In case a programme supported by the JTF receives complementary support (cf Article 21a) within the programme and from other programmes both Tables 18A and 18B need to be filled in.”

Table 18A: Transfer of ERDF and ESF+ resources to the Just Transition Fund (JTF) within the programme

		JTF allocation in the programme* per category of region		
		More developed	Transition	Less developed
Transfer within the programme* (complementary support) per category of region				
ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
Total	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			

* Programme with the JTF allocation.”

Table 18B: Transfer of ERDF and ESF+ resources from other programme(s) to the Just Transition Fund (JTF) in this programme

	Complementary support to the JTF in this programme (CCI
--	--

		number)* per category of region		
		More developed	Transition	Less developed
Transfer(s) from other programme(s)** per category of region				
Programme 1 (CCI number)				
ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
Programme 2 (CCI number)				
Programme 3 (CCI number)				
Total ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
Total ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost			
Total				

* programme with JTF allocation, which receives complementary support from the ERDF and ESF+.

** programme providing the complementary support from the ERDF and ESF+ (source)."

3.1 Financial appropriations by year

Reference: Article 17(3)(f)(i)

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
ESF+	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
Cohesion Fund	N/A								
EMFF	N/A								
Total									

3.2. Total financial appropriations by fund and national co-financing *

Reference: Article 17(3)(f)(ii), Article 17(6)

For the Investments for Jobs and Growth goal:

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Priority	Basis for calculation EU support (total or public)	Fund	Category of region**	EU contribution (a)	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)***	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
						public (c)	private (d)		
Priority 1	P/T	ERDF	Less developed						
			More developed						
			Transition						
			Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
Priority 2		ESF+	Less developed						
			More developed						
			Transition						
			Outermost and northern sparsely populated regions						
Priority 3		JTF****	Less developed						
			More developed						
			Transition						
Priority 4		CF							
TA Art. 29 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
TA Art. 30 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
			More developed						
			Transition						
			Less developed						
			Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
			More developed						
			Transition						
			Less developed						
			Outermost and northern sparsely populated regions						
			More developed						
			Transition						
			Less developed						
			More developed						
			Transition						
			Less developed						
		N/A							

* Prior to the mid-term review in 2025 for the ERDF, the ESF+, the CF and the JTF, financial appropriations for the years 2021 to 2025 only.

**For ERDF: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For ESF+: less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

*** Where relevant for all categories of region.

**** Indicate the total JTF resources as a result of Table 18 (i.e. a JTF allocation and the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+)."

For the EMFF:

Reference: Article 17(3)(f)(iii)

EMFF programmes using technical assistance according to Article 30(4)

Table 11 A						
Priority	Specific Objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution	National public	Total	Co-financing rate
Priority 1	1.1	Public				
	1.2	Public				
	1.3	Public				
	1.4	Public				
	1.5	Public				
Priority 2	2.1	Public				
Priority 3	3.1	Public				
Priority 4	4.1	Public				
Technical assistance (Article 30(4))	5.1	Public				
Technical assistance (Article 32)	5.2	Public				

EMFF programmes using technical assistance according to Article 30(5)

Table 11 A							
Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution		National public	Total	Co-financing rate*
			EU contribution without flat rate TA	EU contribution for flat rate TA*			
Priority 1	1.1	Public					
	1.2	Public					
	1.3	Public					
	1.4	Public					
	1.5	Public					
Priority 2	2.1	Public					
Priority 3	3.1	Public					
Priority 4	4.1	Public					
Technical assistance (Article 32)	5.1	Public					

*** According the percentages set out in Article 30(5), CPR

4. Enabling conditions

Reference: Article 17(3)(h)CPR

Table 12: Enabling conditions							
Enabling conditions	Fun d	Selected specific objective (N/A to the EMFF)	Fulfilmen t of enabling condition	Criteria	Fulfilmen t of criteria	Reference to relevant document s	Justificatio n
Buna guvernanta a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă	FED R	OS 1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate Fructificarea	Yes/No	Strategia (strategiile de specializare inteligentă trebuie să fie sprijinită (sprijinite) de: C1 O analiză la zi a factorilor care împiedică		[500]	[1 000]

		<p>avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor (iii)</p> <p>Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor (iv)</p>		<p>diseminarea inovării, inclusiv digitalizarea</p> <p>C2. Existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă</p> <p>C3. Instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura performanțele în direcția atingerii obiectivelor strategiei</p> <p>C4. Funcționarea eficace a procesului de descoperire antreprenorială</p> <p>C5. Acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale, dacă este relevant</p> <p>C6. Acțiuni pentru managementul tranziției industriale, dacă este relevant</p> <p>C7. Măsuri în sprijinul colaborării internaționale</p>			
Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și		<p>b (i)</p> <p>Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>		<p>C1. Este adoptată o strategie națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în conformitate cu cerințele Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor, care:</p>	Y/N		

nerezidențiale				<p>a. implică obiective de etapă orientative pentru 2030 și 2040, și ținte pentru 2050</p> <p>b. oferă o descriere orientativă a resurselor bugetare necesare pentru a sprijini implementarea strategiei</p> <p>c. definește mecanisme eficace pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor</p> <p>C2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a realiza economiile de energie necesare</p>			
Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător		<p>c (iii)</p> <p>Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>		<p>Se efectuează o cartografiere multinodală a infrastructurilor existente și a celor planificate până în 2030, care:</p> <p>C1. conține o justificare economică a investițiilor planificate, susținută de o analiză solidă a cererii și de o modelare a traficului, care ar trebui să ia în considerare impactul preconizat al liberalizării sectorului feroviar</p> <p>C2. reflectă planurile privind calitatea aerului, ținând seama în special de planurile naționale de decarbonizare</p> <p>C3. include investițiile în coridoarele rețelei centrale TEN-T,</p>			

				<p>astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 1316/2013, în conformitate cu respectivele planuri de lucru ale rețelei TEN-T</p> <p>C4. în ceea ce privește investițiile din afara rețelei centrale TEN-T, garantează complementaritate a prin asigurarea unei conectivități suficiente la rețeaua centrală TEN-T și la nodurile acesteia pentru regiunile și comunitățile locale</p> <p>C5. unde este cazul, raportează implementarea ERTMS conform cu Regulamentul de implementare al Comisiei EU 2017/6 din 5 ianuarie 2017 referitor la planul de implementare ERTMS.</p> <p>C6. promovează multimodalitatea, identificând nevoile de terminale multimodale sau de transbordare din cadrul transportului de pasageri sau marfă, precum și nevoile de moduri active de transport</p> <p>C7. include măsuri vizând promovarea combustibililor alternativi, în conformitate cu cadrele naționale de politici</p> <p>C8. Include un rezumat al evaluării riscurilor de siguranță rutieră, în conformitate cu strategiile naționale de siguranță rutieră existente, împreună</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

				<p>cu o cartografiere a drumurilor și secțiunilor afectate și furnizarea cu prioritate a investițiilor corespunzătoare relevante</p> <p>C9. furnizează informații privind resursele bugetare și de finanțare corespunzătoare investițiilor planificate și necesare pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere a infrastructurilor existente și a celor planificate</p>			
Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile		d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;		<p>Existența unui cadru de politică strategic la nivel național și/sau regional pentru sistemul de educație și formare, care cuprinde:</p> <p>C1.sisteme de anticipare și previziuni privind competențele, bazate pe date concrete, precum și mecanisme și servicii de monitorizare</p> <p>C2.măsuri care să garanteze un acces egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, relevante și incluzive și dobândirea de competențe-cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior</p> <p>C3.un mecanism de coordonare la toate nivelurile sistemului de educație și</p>			

				<p>formare, inclusiv la nivelul învățământului terțiar, și o atribuire clară a responsabilităților între autoritățile naționale relevante și/sau organismele regionale</p> <p>C4.modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a cadrului de politică strategic</p> <p>C5.măsuri care să vizeze adulții cu calificări și competențe reduse și persoanele provenind din medii socioeconomice dezavantajate, și parcursuri de perfecționare profesională</p> <p>C6. Măsuri de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metode de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie măsuri destinate a promova mobilitatea cursanților și a personalului și colaborarea transnațională a formatorilor și a personalului didactic, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor.</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

5. Programme authorities

Reference: Article 17(3)(j); Article 65, Article 78 CPR

Table 13: Programme authorities			
Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia		
Audit authority	Autoritatea de Audit – Organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României		
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată		
Where applicable, body or, bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5)			
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată		

Reference: 4th subparagraph of Article 17(3)

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 30(5) if more bodies are identified to receive reimbursements

The portion of the percentages set out in Article 30(5)(b) that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5) (in percentage points)	
Body 1	p.p.

Body 2	p.p.
--------	------

6. Partnership

Reference: Article 17(3)(g)

Text field [10 000]

Un rol important în implementarea POR 2021 – 2027 îl va avea Consiliul pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia (CpDR). Acesta este un organism regional deliberativ, fără personalitate juridică, care este constituit și funcționează în baza Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, pe principii partenariale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia, în scopul coordonării activităților de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională.

Rolul CpDR constă în aprobarea Programului Operațional Regional 2021-2027, Planului de Dezvoltare Regională (inclusiv a portofoliului de proiecte strategice, anexă a acestui document) și a Strategiei de Specializare Inteligentă. Totodată, realizează și aprobă prioritizarea proiectelor de drumuri județene ce vor fi finanțate din obiectivul de politică 3 – O Europă conectată precum și prioritizarea proiectelor strategice la nivel regional care vor fi finanțate din program. De menționat faptul că o parte din membrii CpDR vor face parte din cadrul Comitetului de Monitorizare POR 2021 – 2027. Președintele Comitetului de Monitorizare va fi președintele Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia.

Pentru perioada de programare 2021 – 2027, se va constitui Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Regional (CM POR), structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic și care va examina implementarea POR în regiunea Sud Muntenia și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Componenta CM POR se va stabili cu respectarea principiilor parteneriatului și reprezentativității. Partenerii naționali și regionali vor juca un rol important în pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea programului operațional, inclusiv prin participarea la Comitetul de Monitorizare POR 2021 - 2027.

Structura instituțională de guvernanță a RIS3 și SNCDI 2021-2027 este condiție favorizantă care trebuie menținută pe întreg ciclul de programare 2021-2027. Acest lucru face ca problema consolidării sustenabilității sistemului instituțional regional de inovare să devină o preocupare principală în etapa imediat următoare.

Astfel, adâncind analiza mecanismului de implementare POR la nivel de axe, este necesar de menționat implicarea Comitetului Regional de Inovare (CRI) pentru proiectele finanțate din cadrul obiectivului de politică 1 – O Europă Inteligentă, organism regional, fără personalitate juridică și cu rol consultativ.

Astfel, rolul CRI Sud Muntenia este de a emite un aviz consultativ cu privire la proiectul Strategiei de Specializare Inteligentă 2021 – 2027 și de a elabora un punct de vedere cu caracter consultativ cu privire la portofoliul de proiecte de specializare inteligentă, precum și în monitorizarea Strategiei pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Totodată, CRI va emite un punct de vedere consultativ din punct de vedere științific cu privire la proiectele ce vor fi finanțate din cadrul

obiectivului de politică 1 – O Europă Inteligentă.

CRI Sud Muntenia are în componența sa, ca membri titulari sau supleanți, reprezentanți, la nivel decizional, ai Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, reprezentanți ai institutelor de cercetare-dezvoltare care operează în regiunea Sud Muntenia, reprezentanți ai institutelor de învățământ superior de stat, acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora, reprezentanți ai institutelor, centrelor sau stațiunilor de cercetare-dezvoltare ca instituții publice ori de drept public din alte regiuni, reprezentanți ai clusterelor de inovare, reprezentanți ai entităților de transfer tehnologic, reprezentanți ai companiilor mijlocii și mari care au activitate de CDI, reprezentanți ai patronatelor care își desfășoară activitatea în domeniile competitive ale regiunii Sud Muntenia, precum și reprezentanți ai consiliilor județene.

7. Communication and visibility

Reference: Article 17(3)(i) CPR, Article 42(2) CPR

Text field [4 500]

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 88 and 89 CPR

Table 14: Use of Union contribution based on unit costs, lump sums, flat rates and on financing not linked to costs

Indication of use of Articles 88 and 89 CPR*	Priority No	Fund	Specific objective (Jobs and growth goal) or area of support (EMFF)
Use of reimbursement of eligible expenditure based on unit costs, lump sums and flat rates under priority according to Article 88 CPR	Priority 1	ERDF	SO 1
			SO 2
	Priority 2	ESF+	SO 3
			SO 4
	Priority 3	CF	SO 5
			SO 6
	Priority 4	JTF	SO JTF
Use of financing not linked to costs according to	Priority 1	ERDF	SO 7
			SO 8

Article 89 CPR	Priority 2	ESF+	SO 9
			SO 10
	Priority 3	CF	SO 11
			SO 12
	Priority 4	JTF	SO JTF

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 88)

Date of submitting the proposal	
Current version	

A. Summary of the main elements

Priorit y	Fund	Specific objecti ve	Catego ry of region	Estimate d proporti on of the total financial allocatio n within the priority to which the SCO will be applied in % (estimat e)	Type(s) of operation		Corresponding indicator name(s)		Unit of measureme nt for the indicator	Type of SCO (standar d scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Correspondi ng standard scales of unit costs, lump sums or flat rates
					Cod e	Descripti on	Cod e	Descripti on			

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Did the managing authority receive support from an external company to set out the simplified costs below?

If so, please specify which external company: Yes/No – Name of external company

Types of operation:

1.1. Description of the operation type	
1.2 specific objective	
1.3 Indicator name ⁴²	

⁴² Several complementary indicators (for instance one output indicator and one result indicator) are possible for one type of operation. In these cases, fields 1.3 to 1.11 should be filled in for each indicator.

1.4 Unit of measurement for indicator	
1.5 Standard scale of unit cost, lump sum or flat rate	
1.6 Amount	
1.7 Categories of costs covered by unit cost, lump sum or flat rate	
1.8 Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation? (Y/N)	
1.9 Adjustment(s) method	
1.10 Verification of the achievement of the unit of measurement - what document(s) will be used to verify the achievement of the unit of measurement? - describe what will be checked during management verifications (including on-the-spot), and by whom. - what arrangements to collect and store the data/documents described?	
1.11 Possible perverse incentives or problems caused by this indicator, how they could be mitigated, and the estimated level of risk	
1.12 Total amount (national and EU) expected to be reimbursed	

C: Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data; where the data are stored; cut-off dates; validation, etc.).

--

2. Please specify why the proposed method and calculation is relevant to the type of operation.

--

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and attached to this annex in a format that is usable by the Commission.

--

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

--

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 89)

Date of submitting the proposal	
Current version	

A. Summary of the main elements

Priorit y	Fund	Specific objectiv e	Categor y of region	The amount covered by the financin g not linked to cost	Type(s) of operatio n	Conditions to be fulfilled/resul ts to be achieved	Corresponding indicator name(s)		Unit of measureme nt for the indicator	Envisaged reimburseme nt to the beneficiaries
							Cod e	Descriptio n		

The overall amount covered										

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Types of operation:

1.1. Description of the operation type			
1.2 specific objective			
1.3 Conditions to be fulfilled or results to be achieved			
1.4 Deadline for fulfilment of conditions or results to be achieved			
1.5 Indicator definition for deliverables			
1.6 Unit of measurement for indicator for deliverables			
1.7 Intermediate deliverables (if applicable) triggering reimbursement by the Commission with schedule for reimbursements	Interme diate delivera bles	Da te	Amo unts
1.8 Total amount (including EU and national funding)			
1.9 Adjustment(s) method			
1.10 Verification of the achievement of the result or condition (and where relevant, the intermediate deliverables) - describe what document(s) will be used to verify the achievement of the result or condition - describe what will be checked during management verifications (including on-the-spot), and by whom. - describe what are the arrangements to collect and store the data/documents			
1.10a Use of grants in the form of financing not linked to costs			

1.11 Arrangements to ensure the audit trail Please list the body(ies) responsible for these arrangements.	
--	--

Appendix 2a: List of planned operations of strategic importance- Article 17(3)

Text field [2 000]

Appendix 4: EMFF action plan for each outermost region

Template for submitting data for the consideration of the Commission

Date of submitting the proposal	
Current version	

1. Description of the strategy for the sustainable exploitation of fisheries and the development of the sustainable blue economy

<i>Text field [30 000]</i>

2. Description of the main actions envisaged and the corresponding financial means

Description of the main actions	EMFF amount allocated (EUR)
Structural support to the fishery and aquaculture sector under the EMFF <i>Text field [10 000]</i>	
Compensation for the additional costs under Article 21 of the EMFF <i>Text field [10 000]</i>	
Other investments in the sustainable blue economy necessary to achieve a sustainable coastal development <i>Text field [10 000]</i>	

3. Description of the synergies with other sources of Union funding

<i>Text field [10 000]</i>
